

Adres Redakcji i Administracji: **Lwów, ulica Chorążczyzny 1. 31.**
Tel. Redakcji 2-30, 1-78, 15.
Tel. Administracji 73. — —

Cena egzempl. **25 gr.**
we Lwowie i na prowincji.

Należność pocztowa opłacona ryczałtem.

Dziś 16 stron

GAZETA PORANKI

*Kraków
L. Seka*

— ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW —

Nr. 8925.

Lwów, niedziela 21 lipca 1929.

Rok XX.

Nakładem Spółki Wydawniczej GRODKI i Spółka.

Redaktor naczelny: JERZY KONARSKI.

Wina, wódki, likiery najtaniej poleca „ZAKOPANE” - Moor i Stachowicz, Akademicka 24. — L. Sapiehy 25.

Armia sowiecka rozpoczęła ofensywę.

Chińczycy wysadzili most na Amurze.

Ogólna mobilizacja w Chinach.

Straszliwe stosunki w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Nieludzkie obchodzenie się z nieszczęsnymi pacjentami. - Godne pożałowania istoty dręczono i głodzono w sposób ohydny i wyrafinowany. - Praktyki mrozące krew w żyłach.

DUNLOP

OPONY ROWEROWE

W 1888 r. marka DUNLOP cieszyła się uznaniem. Dziś miliony tych opon są rozproszone po całym świecie.

DUNLOP

OPONY MOTOCYKLOWE

Znawcy wybierają DUNLOP za ich wielką wytrzymałość i za zapewnienie bezpieczeństwa podczas jazdy.

Czy twój wóz jest również zaopatrzony w opony

DUNLOP

?

Opona ta istnieje od chwili powstania pneumatyków. Doświadczenie to gwarancja gatunku

DUNLOP

OPONY SAMOCHODOWE

DUNLOP — wyróżniany z pośród innych opon.
DUNLOP — na wozie każdego znawcy.

OPONY OLBZYMNY

Wszędzie i zawsze DUNLOP! Zdumiewające przez swoją odporność, nawet podczas użycia, w najgorszych warunkach.

Polska Spółka Akcyjna **DUNLOP** Rubber Company S.A.
Warszawa, Al. Ujazdowska 49. Tel. 428-97/8/9, 93-16.
Oddziały: Bydgoszcz, Katowice, Lwów, Łódź, Poznań, Wilno.

U progu wojny.

PIERWSZE STARCIA. — NADZIEJE I OBAWY EMIGRACJI ROSYJSKIEJ. — SOWIETY PRZED RU
BIKONEM.

Lwów, 20 lipca.

Wypadki na Wschodzie rozwijają się z błyskawiczną szybkością, a stroną zaczepną są Chiny. Trzeba to powiedzieć bez względu na nasz stosunek do Sowieców, bez względu na wszystko, co wiemy o ich metodach politycznych i rzetelności: nie Sowiety są bezpośrednim sprawcą powikłań i wojny, do której zdaje się dochodzi. To Chiny przekreśliły układy mukdeńskie i pekińskie i Chiny dziś wyraźnie oświadczają: kolej zabraliśmy i zatrzymamy, a potem możemy pertraktować. W ten sposób Sowiety postawione zostały wobec alternatywy: albo aprobujemy fakt dokonany, z czym łączy się najdotkliwsza porażka państwowego autorytetu, albo przechodzimy do kontraktacji i podejmujemy olbrzymie ryzyko wojny.

Z wojennymi przygotowaniem Chin idzie w parze ożywienie akcji kontrrewolucyjnej. Tak liczne na terenie mandżurskim niedobitki carskich wojsk i carskiej biurokracji poczynają skupiać się i organizować. Jest to zwyczajne i naturalne; nadarza się z utęsknieniem wyczekiwanie sposobności przerwania bierności, sposobności wznowienia walki, która od zawarcia pokoju ryskiego i likwidacji wojsk Wrangla ustała na wszystkich frontach. Otwierają się nowe możliwości: czy ustrój sowiecki przetrzyma wojnę? Czy prawdopodobna klęska nie obali tego ustroju, a mniej prawdopodobne zwycięstwo nie skończy się tem, czem wojny rewolucyjnej francuskiej: cezarystem?

Trzeba zresztą podnieść, że analogie idą znacznie dalej. Jak wówczas, tak dziś stanowisko emigracji nie jest jednolite. Widać to w enuncjacjach rosyjskiej prasy emigracyjnej. Z jednej strony nadzieja, że wojna przyniesie Sowiecom koniec; z drugiej moment patriotyczny. Ostatecznie zagrożone zostały interesy rosyjskie w sposób, przekreślający wkłady i wysiłki kilkudziesięciu lat. Oba te względy często kojarzą się w poglądach emigracji rosyjskiej i często względ państwowy skazuje się silniejszym.

Wynika stąd, że emigracja rosyjska w całości nie zechce się angażować po stronie chińskiej. Większość pozostanie zapewne dalej bierna, czekając godziny, która ma wybić. Ale czy rychło wybije?

Mimo, że po wczorajszych naszych uwagach doszło już podobno do pierwszych walk, trzeźwa analiza sytuacji nakazuje w dalszym ciągu odnosić się do wojennej możliwości z dużą ostrożnością. Chiny na ustępstwa nie pójdą, ale tem bardziej namyślać się będą Sowiety, nim podejmą rzuconą rękawicę. Wewnętrzne położenie Związku nie jest przecież tajemnicą; wojna skomplikowałaby je niepomiernie. Wojna wymaga pieniędzy. Pierwszy dzień wojny wysunie znów na czoło trockistów. Jest wprawdzie poddostatkiem na terenie Związku tej broni, jaką jest propaganda, ale wątpić należy, czy w Chinach, które zwycięsko pokonały „czerwoną gorączkę”, bakterie tej choroby będą

skuteczne. Nastąpiło pewne uodpornienie.

Jasnym jest również, że operacje wojenne na terenie mandżurskim wywołają interwencję Japonji, która stale klinem wbija się między rosyjsko-chińską konkurencją i któ-

ra dość poważnie zaangażowała się w swej grze, by móc z czystym sumieniem wystąpić „w obronie interesów” swych obywateli. Czy i ten moment uwzględniają Sowiety? Po kaza to dnie najbliższe.

Costez podejmie nowy lot do Ameryki.

TRZYMAJĄC SIĘ SZLAKU LINDBERGH.

Warszawa, 19. lipca. (ab) Z Berlina donoszą: „Berl. Ztg. am Mittag” zamieszcza wywiad swego paryskiego korespondenta z lotnikiem francuskim Costezem (który 8 dni temu razem z lotnikami polskimi poczynił próbę przelotu nad Atlantykem). Costez zapowiedział, że za trzy lub cztery dni gotów będzie do natychmiastowego ponownego startu do Nowego Jorku. Tym razem obierze możliwie najkrótszą drogę i polecie szlakiem, którym leciał w swoim czasie Lindbergh. Na podstawie doświadczeń Costez twierdzi, że samolot wyposażony tak, jak

jego, może z łatwością przebyć Atlantyk w kierunku wschodnim, tj. z Nowego Jorku do Europy i przelecieć bez lądowania z Ameryki aż do Moskwy. Natomiast w kierunku przeciwnym, t. j. z Europy do Ameryki sprawa przedstawia się o wiele trudniej. Samolot, który z Ameryki do Europy może przelecieć 6.000 km, zdoła w przeciwnym kierunku przebyć zaledwie 3.500—4.000 km. Gdyby Lindbergh usiłował w swoim czasie na swym aparacie przelecieć Atlantyk w kierunku Europy do Ameryki, byłby musiał zawrócić,

Sprawiedliwe ukaranie komunisty-prowokatora.

STRĄCIŁ GODŁO CHRZEŚCIJAŃSTWA, BY SKIEROWAĆ ODIUM NA P. P. S.

(Telefonem od naszego korespondenta).

Warszawa, 19. lipca. (ab) W lecie z. r. odbył się w Sosnowcu kongres P. P. S. Komuniści usiłowali manifestować, a jeden z nich zrzucił z postumentu historyczny krzyż z 1863 r. Sprawca został obecnie pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Okazał się nim niejaki Kazimierz Berezew.

Czynu dokonał w zamiarze wywołania zamieszek, aby skierować podejrzania ludności katolickiej na socjalistów polskich. Sąd skazał go za obrazę symbolu chrześcijaństwa na karę jednego roku więzienia.

Dwie myszki pograżyły Łódź w ciemnościach.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) Z Łodzi donoszą, że stanęła tam w pewnej chwili elektrownia, wskutek czego ludność pozbawiona została prądu. Inżynierowie przez dłuższy czas szukali uszkodzenia,

aż wreszcie w jednym z czułych aparatów znaleziono dwie małe myszki, które spowodowały wstrzymanie maszyny. Stworzonka te usunęto i dopiero potem można było maszyny puścić w ruch.

Stolica Turcji padła ofiarą pożaru.

OLBRZYMI POŻAR STRAWIŁ CZĘŚĆ ANGORY.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) Do Warszawy nadeszły alarmujące wiadomości o strasznym pożarze, który wybuchł nocy dzisiejszej w Angorze. Ogień wybuchł w centrum miasta, a podsypany silnym wiatrem, szalał z niezwykłą siłą

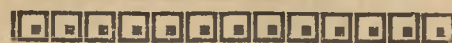
Usiłowania straży ognjowej i oddziałów wojskowych były bezsilne wobec ogromu szalejącego żywiołu. Spłonął szereg wielkich gmachów. Były też ofiary w ludziach, lecz liczby ich nie zdołano dotąd ustalić.

Trzęsienie ziemi we Włoszech.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) Z Rzymu donoszą, że w czwartek o godz. 10 odczuło we Florencji i okolicy silne trzęsienie ziemi, które trwało 10 sekund. Ludność w panicznym strachu opuściła mieszkania, obozując w ogrodach i na

placach. W samej Florencji nie zanotowano żadnych szkód, natomiast w okolicy wiele domów uległo uszkodzeniu. Również w Bolonji odczuło wstrząśnienie podziemne, które wywołały panikę.

Konkurs wacacyjny „Gazety Porannej” Kupon Nr. 28.

POMYŚLNE ZBIORY.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) Według danych Głównego Urzędu Statystycznego zbiory tegoroczne będą lepsze niż zeszłoroczne.

POWRÓT MN. SKŁADKOWSKIEGO.
(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) Gen. Składkowski po zakończeniu swego urlopu wraca do Warszawy w sobotę, a w poniedziałek obejmie urządowanie jako zastępca premiera Świtalskiego.

STUDJA PROF. BARTLA.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) Dowiadujemy się, że były premier Bartel po zakończeniu kuracji, podczas swego pobytu we Florencji zebrał materiały do pracy o perspektywie. Obecnie udaje się prof. Bartel do jednej z miejscowości kąpielowych francuskich, poczem wyjedzie do Paryża i przeprowadzi studia w Bibliotece Narodowej.

RZĄD NIE DOPUŚCI DO PODROŻENIA ŻELAZA.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.)

Wobec pogłosek o podwyższeniu cen żelaza, min. przemysłu i handlu komunikuje, że rząd w obecnej fazie nie zgadza się na podwyżkę cen żelaza. Wszelkie próby nawet ukrytych podwyżek cen żelaza przez hurtowników będą zwalczane.

OGÓLNOSŁOWIAŃSKI ZJAZD PSZCZELARZY.

Poznań, 19. lipca. (Tel. G. P.) W czasie od 15. do 25. sierpnia br. odbędzie się na terenach PWK. w Poznaniu wszechsłowiański zjazd pszczelarzy i wszechsłowiańska wystawa pszczelnicza.

ZJAZD CHIRURGÓW W WARSZAWIE.

Warszawa, 19. lipca. (ab) Dnia 22. bm. zbierze się w Warszawie Międzynarodowy Kongres chirurgów. Pan Prezydent Rzpltej przyjmie uczestników zjazdu na Zamku i wyda przyjęcie na ich cześć. Nazajutrz podejmować będzie uczestników w Prezydium Rady ministrów, minister Składkowski w zastępstwie premiera.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) W małych grupach przybywają już lekarze chirurgowie na międzynarodowy zjazd. Po ukończonym zjeździe lekarze zagraniczni podzielią się na 4 grupy. Pierwsza grupa zwiedzi Lwów, Poznań, Kraków, Zakopane i po drodze będzie gościem ordynata Potockiego.

UJĘCIE SPRAWCÓW SŁYNNEGO NAPADU.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) W lasach łódzkich ujęto po dwutygodniowej oblawie dwóch handytów, którzy do konali napadu na plebanję w Wygielzowie. Pościg za dalszymi sprawcami, osaczonymi przez policję trwa.

KAPITAŁ ZAGRANICZNY A UZDROWISKA POLSKIE.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) „Gazeta Handlowa” dowiaduje się, że zarówno Zw. Uzdrowisk Polskich, jak i poszczególne uzdrowiska otrzymały w ostatnim czasie poważne propozycje ze strony kapitału zagranicznego w kierunku inwestycji sanitarno-przemysłowych, Rokowania w toku.

Armia sowiecka rozpoczęła ofensywę.

Chińczycy wysadzili most na Amurze.

100 tysięczna armia sowiecka przeciw 200 tys. chińskiej.

Próby pośrednictwa pokojowego Japonji i Stanów Zjednoczonych.

Ogólna mobilizacja w Chinach.

London, 19. lipca. (Tel. G. P.) Z Osaki donoszą, że wojska rosyjskie rozpoczęły ofensywę, zajmując miasto Manguli i stację Pograniczną.

London, 19. lipca. (Tel. G. P.) Z prywatnych źródeł donoszą z Szanghaju, że wojska rosyjskie, które miały zamiar przejść przez rzekę Amur koło Błagowieszczeńska, zostały zmuszone przez Chińczyków do odwrotu.

London, 19. lipca. (Tel. G. P.) Na granicy sowiecko-chińskiej trwa w dalszym ciągu koncentracja wojsk obu państw. W tutejszych kołach politycznych panuje przekonanie, że dopóki zatarg sowiecko-chiński nie zostanie zlikwidowany, nie może być mowy ze strony Anglii o nawiązaniu rokowań ze Sowjetami w sprawie nawiązania stosunków dyplomatycznych. Gdyby Mac Donald odważył się na ten krok, spotkałby się w parlamencie z silną opozycją.

London, 19. lipca. (Tel. G. P.) Operacje nad granicą sowiecko-chińską ożywiły się znacząco. Wojska chińskie wysadziły w powietrze most na Amurze. Sowjety rozpoczają dziać tam 100-tysięczną armją, wojska chińskie liczą 200 tysięcy żołnierzy.

Wiedeń, 19. lipca. (Tel. G. P.) United Press donosi z Szanghaju, że odpowiedź sowiecka na notę chińską wywołała tam wielkie wrażenie. Nankińskie koła rządowe spodziewały się bowiem, że przed krokami decydującym ze strony Rosji nastąpią najpierw dłuższe rokowania

Na gwałt robią oficerów.

NATYCHMIASTOWY PRZYDZIAŁ DO PUŁKÓW LINJOWYCH.

Ryga, w lipcu.

Z Moskwy donoszą tu, że w przededniu zerwania stosunków z Chinami przyśpieszono zakończenie kursu szkół wojskowych. Wszystkich abiturjentów tych szkół zamianowano oficerami. Na podsta wie rozkazu „Rewolucyjnej Rady wojskowej“, wstrzymano udzielanie urlopów nowo-zamianowanym oficerom, których już przydzielono do formacji linjowych.

CHINY ZACHOWUJĄ OPTYMIZM.

Berlin, 19. lipca. (Tel. G. P.) Z Nankinu donoszą, że Czang Kai Szek zwołał wczoraj nadzwyczajną konferencję przywódców chińskich. Obrady konferencji przeciągnęły się do późnego wieczora. Z dobrze poinformowanego źródła donoszą, że rząd nankiński oczekuje ciągle jeszcze pokojowego rozwiązania konfliktu.

OPINJA ANGIELSKA PRZECIW SOWJETOM.

Wiedeń, 19 lipca. (Tel. G. P.) Dzienniki donoszą z Londynu, że cała an-

gielska opinja publiczna zwraca się przeciwko Rosji, która zarządziła mobilizację zanim jeszcze rząd chiński zajął kolej wschodnią.

PRZERWANIE KOMUNIKACJI OKRETOWEJ.

Wiedeń, 19. lipca. (Tel. G. P.) Donoszą z Moskwy: Sow. Tow. Żegluj Okre-

towej zarządziło dziś zamknięcie wszystkich swoich filij na Dalekim Wschodzie, przerywając temsamem komunikację okrętową z Chinami.

BANK, KTÓRY OPLACAŁ KOMUNISTÓW.

London, 19 lipca. (Tel. G. P.) Władze chińskie zarządziły rewizję w

charbińskim oddziale „Dalbanku“, przyczem aresztowano dyrektora oddziału i skonfiskowano dużą ilość materiału, z którego wynika, że bank ten finansował ruch komunistyczny na Dalekim Wschodzie. Znajdującą się w banku gotówkę obłożono aresztem.

Na froncie chińsko-sowieckim.

BUDIENNY — GŁÓWNODOWODZĄCYM NA DALEKIM WSCHODZIE. — Z CZEGO SKŁADA SIĘ ARMIA CZERWONA NA POGRANICZU MANDŻURJI. — ROLA „NEUTRALNYCH“ FORMACJI MONGOLSKICH. — KWATERA GENERALNEGO SZTABU W CHABAROWSKU. — TRZY KIERUNKI OPERACJI WOJSKOWYCH. — SIŁY ARMII MUKDEŃSKIEJ. — POMOC NANKINA. — OBAWY PRZED INTERWENCJĄ JAPONJI.

Ryga, 19 lipca.

Wedle otrzymanych tu w tej chwili bezpośrednio z Moskwy informacji, Rada Ludowych Komisarzy zamianowała Budiennego głównodowodzącym wszystkimi sowieckimi siłami zbrojnymi na Dalekim Wschodzie. Instrukcja, wydana Budiennemu przez „Rewolucyjną Radę Wojskową“, brzmi krótko, lecz stanowczo, a to: „za wszel-

ką cenę należy siłą zbrojną przywrócić prawa Sowjetów do kolei wschodnio-chińskiej“

Budjenny na froncie.

Budjenny jeszcze 12 lipca udał się na samolocie na pogranicze chińskie, gdzie — wedle nadeszłych wczoraj wiadomości, już faktycznie objął do-

wództwo. Należy tu zaznaczyć, że w ostatnim czasie — począwszy od grudnia ub. r., Budjenny trzykrotnie odwiedził w celach inspekcyjnych obwo dy syberyjskie, każdorazowo opracowując na miejscu plany przyszłej kampanji wojskowej.

W dalszym ciągu donoszą nam, że siły armji czerwonej na Pograniczu chińskim składają się obecnie z 2 korpusów, a to z 4 dywizyj piechoty i 2 brygad jazdy, razem około 80 tysięcy ludzi.

Do tych części wojskowych, rozmieszczonych na wschodzie i zachodzie od Mandżurji, należy dodać te znaczne formacje armji czerwonej, które dotąd rozmieszczone były po Syberji, na zachód od Bajkału, oraz w sąsiednim obwodzie Nadwołżańskim.

Wojska te jeszcze od roku ubiegłego utrzymują stan mobilizacyjny.

Ponadto Sowjety w wojnie z Chinami liczą na pomoc formacji mongolskich, które — choć formalnie sformowane zostały na terenie „neutralnej“ Mongolji, faktycznie znajdują się pod dowództwem instruktorów bolszewickich oraz pod ich rozkazami. — Doniosłe znaczenie przywiązuja bolszewicy do posiadanej na Amurze marynarki wojskowej oraz znacznych oddziałów lotniczych.

Jak się rozwiną operacje?

Na wypadek dalszego rozwoju operacji wojskowych postanowiono stworzyć generalny sztab czynnej armji sowieckiej w Chabarowsku, gdyż właśnie w tym kierunku mają się rozwinąć główne operacje, tj. na przestrzeni 600 km, dzielących Chabarowsk od Charbina. Równocześnie ofensywa wojsk sowieckich oparta jest na rezerwach, tak zw. pomocniczych, na frontach Władywostok — Charbin (przestrzeń 400 km.) oraz Zabajkalsko-Charbin (800 km.). Wszystkie te fronty mają na celu

Ogólna mobilizacja w Chinach.

Moskwa, 19. lipca. (Tel. G. P.)

Dzisiejsza „Wieczornaja Moskwa“ komunikuje, że japońska Agencja prasowa podaje z Charbina wieść o rozpoczęciu ogólnej mobilizacji i wysłaniu

wielu pociągów wojskowych w kierunku stacji Pograniczną. Dalej Agencja komunikuje o wyłożonej pracy arsenału mugdeńskiego.

Stan wojenny w Charbinie.

KARA ŚMIERCI ZA ROZSIEWANIE FAŁSZYWYCH POGŁOSEK.

Tokio, 19 lipca. (Tel. G. P.) Według doniesień z Charbina, na skutek zerwania stosunków chińsko-sowieckich, w mieście ogłoszony został stan wojenny. Po ulicach krążą gęste patrole chińskie. Gubernator ogłosił odezwę zagrażającą karą śmierci za roz-

powszechnianie niepokojących pogłosek. Wszystkie dzienniki są cenzurowane. W przemyśle i handlu panuje zastój. Konsulat japoński przeprowadził przez obywateli sowieckich, domagających się wiz na wyjazd do Japonji.

Samoloty sow. nad Mandżurją.

Szanghaj, 19 lipca. (Tel. G. P.)

Dzienniki miejscowe twierdzą, że rząd nacjonalistyczny nie odpowie na drugą notę sowiecką. Według wiadomości ze źródeł rosyjskich, aeroplany sowieckie krążą nad terytorjum Chin w Mandżurji i rozrzucają odezwy wy-

wające proletarijat chiński do popierania Sowjetów. Cała flota handlowa na Amurze została skoncentrowana w Błagodieszczeńsku, który może posłużyć za punkt wymarszu większych oddziałów wojskowych do Mandżurji.

Białogwardziści zasilają szeregi chińskie.

Berlin, 19 lipca. (Tel. G. P.) Biuro Wolfa podaje z Szanghaju, że przebywający na emigracji w Chinach Rosjanie tzw. biali, oświadczyli gotowość wstąpienia do wojska chińskie-

go celem podjęcia walki przeciwko Sowjetom. Według obiegających pogłosek, zorganizowano już poszczególne jednostki wojskowe, składające się z rosyjskich emigrantów.

oprowadzenie Charbina, jako stolicy i głównego punktu strategicznego i administracyjnego Mandżurji.

Wedle obliczeń prasy moskiewskiej, o ile zbrojne starcia nie zostaną zlikwidowane w początkowym stadium, Chińczycy wystawią przeciwko Sowjetom w pierwszym rzędzie **armię mukdeńską**, która liczy obecnie **do 130 tys. bojowych jednostek**, a to: 9 dywizji piechoty, 16 brygad strzelców i 13 dywizji kawalerji. Ponadto armja mukdeńska może liczyć na rychłą i skuteczną pomoc armji **centralnego rządu chińskiego**, tj. **nankińskiego**, który rozporządza licznymi formacjami, uzbrojonymi wedle najnowszego systemu.

W końcu zaznaczamy, że już obecnie w Moskwie ustaliło się przekonanie, iż **decydująca rola w zatargu przy padnie Japonji**, która może przechylić szalę zwycięstwa na tę lub ową stronę. Japonja mogłaby się przyczynić do pogromu Sowjetów przez zadanie ciosu w plecy armji czerwonej

P. Prezydent Rzeczypospolitej w Rzeszowie i Łańcucie.

Rzeszów, 19. lipca. (Tel. G. P.) Sala obrad magistratu rzeszowskiego, gdzie odbywało się uroczyste posiedzenie jubileuszowe 50-lecia Okręg. Tow. Rolniczego, udekorowano wspólnie. Burmistrz m. Rzeszowa Krogulski złożył Głowie Państwa wyrazy jak najszczerzej wdzięczności. Pan Prezydent złożył swój podpis na specjalnej karcie księgi pamiątkowej O. R., poczem wyjechał na zwiedzenie powiatu rzeszowskiego.

Gdy Pan Prezydent zatrzymał się **koło ruin zamku w Melsztynie**, siostra znanego artysty-malarza Malczewskiego, p. Skaryszewska ofiarowała Dostojnemu Gościowi **obraz pendzla Jacka Malczewskiego**, wyobrażający ruiny zamku w Melsztynie.

W Zalesiu, gdzie Pan Prezydent

rocował, unządzono defiladę ochotniczej straży pożarnej i oddziałów PW. Następnie P. Prezydent uczestniczył w uroczystym nabożeństwie w cerkwi grecko-katolickiej

W ŁAŃCUCIE.

Zegnany owacyjnie przez ludność miasta Rzeszowa, udał się P. Prezydent w dalszą drogę. Zwiedził Zaczernie, witany przez sen. Dąbskiego, oraz przedstawicieli miejscowych władz. Następnie Staromieście, gdzie

obejrzał szkołę mleczarską. W Łańcucie powitała P. Prezydenta Rada miejska i miejscowe władze

W Albigowej ustawiony był szwadron 10 p. strzelców konnych. W imieniu ludności witał Gościa pięknym przemówieniem starosta Łódziński. Następnie przeszedł p. Prezydent do Domu Ludowego. O godz. 14 odbył się w Domu Ludowym w Albigowej obiad, w czasie którego **ks. Andrzej Lubomirski wznosił toast na cześć Dostojnego Gościa.**

Charbina, opowiadają, że **bandy chińskie wysadziły w powietrze w pobliżu stacji Pogranicznaja kilka tunelów na torze kolei wschodnio-chińskiej.** Wojska sowieckie obsadziły obie stacje pograniczne Manczuli i Pogranicznaja.

Wiedeń, 19. lipca. (Tel. G. P.) Według doniesień z Pekinu, została w czwartek o godz. 15.30 przerwana komunikacja telegraficzna między Moskwą a Pekinem. Usiłowania chińskiej Agencji telegraficznej skomunikowania się z Moskwą, spełzły na niczem.

Niemcy objęły ochronę

OBYWATELI SOWJECKICH I CHIŃSKICH.

Berlin, 19 lipca. (Tel. G. P.) Rząd Rzeszy **zalatwił przychylnie prośbę Rosji sowieckiej i Chin o objęcie zastępcstwa interesów rosyjskich i chińskich w obu krajach** na czas zerwania między nimi stosunków dyplomatycznych.

Decyzja rządu niemieckiego zakomunikowana została niezwłocznie telegraficznie przedstawicielom dyplomatycznym Niemiec w Moskwie i Nankinie.

Pośrednictwo Stanów Zjedn. i Japonji?

AMERYKA PRZYPOMINA WOJUJĄCYM STRONOM PAKT KELLOGA.

Berlin, 19. lipca. (Tel. G. P.) Donoszą tu z Waszyngtonu, że ambasador hiszpański i poseł chiński odwiedzili dziś sekretarza stanu Stinsona. Według krążących tam pogłosek, Japonja ma zamiar podjąć się **pośrednictwa pomiędzy rządem sowieckim a chińskim.** Według innych wiadomości, istnieje również możliwość przyjęcia pośrednictwa przez Stany Zj. pod

warunkiem, że oba państwa zawikłane w konflikt zwrócą się z prośbą do rządu w Waszyngtonie.

Waszyngton, 19. lipca. (Tel. G. P.) Rząd amerykański zwrócił uwagę rządu sowieckiego i chińskiego na fakt, że oba te państwa są sygnatariuszami antywojennego paktu Kelloga.

Japonja jako bierna obserwatorka?

Moskwa, 19. lipca. (Tel. G. P.) Dziśsze „Izwestja“ pod nagłówkiem „Większość prasy zagranicznej nadal pojęcia awantury na wschodnio-chińskiej drodze“, podają głosy prasy amerykańskiej, japońskiej, francuskiej i włoskiej w sprawie konfliktu. Dziennik cytuje przytem opinie japońskiego sztabu ge-

neralnego, według której o ile obie strony koncentrują wojska, to fakt taki musi wzbudzić pewne obawy, stwierdzając jednak, że o ile tylko w wyniku zajść japońskie prawa i interesy nie zostaną naruszone, rząd japoński zajmie pozyję obserwatora.

Rząd sowiecki odrzuca

WSZELKIE POŚREDNICTWA.

Berlin, 19 lipca. (Tel. G. P.) Telegr. Union donosi z Moskwy, **powołując się na dobrze poinformowane źródła sowieckie, iż rząd sowiecki odrzuci ewentualne pośrednictwo Ligi Naro-**

dów w konflikcie sowiecko-chińskim. Rząd sowiecki oświadczył, iż **zażegnanie konfliktu nastąpić musi bez jakiegokolwiek pośrednictwa strony trzeciej.**

Sowjety nie wypowiedzą wojny

CZEKAJĄC NA ATAK.

Berlin, 19. lipca. (Tel. G. P.) „Voss. Ztg.“ donosi z Moskwy, że **członek Politbiura Rudzutak oświadczył, że rząd sowiecki ze względów zasadniczych nie wypowie wojny Chinom, póki wojska chińskie nie naruszą terytorjum sowieckiego.**

Zarządzenia ochronne zostały wydane wskutek wiadomości, o gro-

żącym napadzie na terytorjum rosyjskie. W najgorszym wypadku Rosja musiałaby się zgodzić na stratę kilkuset milionów inwestowanych w kolei wschodniej, oraz 20 milionów br. dochodu rocznego z tejże kolei.

Londyn, 19. lipca. (Tel. G. P.) Podróżni, którzy przybyli dziś do

Nie mają „tego co najważniejsze“.

Wiedeń, 19 lipca. (Tel. G. P.) Według doniesień dzienników z Nowego Jorku, sądzą tamtejsze koła miarodajne, że **do faktycznej wojny rosyjsko-chińskiej nie dojdzie z tego powodu, ponieważ ani Rosja sowiecka, ani też Chiny nie mają potrzebnych na ten cel**

pieniędzy. Groźna sytuacja nastąpiłaby dopiero wtedy, **gdyby jakieś mocarstwo, silne finansowo, zostało też Sowjety nie są w stanie zakupić wciągnięte w konflikt. Ani Chiny, ani dostatecznej ilości broni, amunicji i innego sprzętu wojennego.**

Chiny przygotowane na wszystko.

RZĄD NANKIŃSKI NIE BYŁ ZASKOCZONY NOTĄ SOW.

Nankin, 19. lipca. (Tel. G. P.) Agencja Reutersa podaje: Wczoraj wieczorem otrzymano w Nankinie pełny tekst noty sowieckiej donoszącej o zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Chinami. Prezydent Czang Kaj Szek zwołał niezwłocznie konferencję rządu. Szef rady ustawodawczej oświadczył, że rząd nie jest zaskoczony notą, której spodziewa-

no się, sądzi on jednak, że nie spowoduje ona groźnych następstw. Wojna między Chinami a Rosją jest zupełnie nieprawdopodobna. Jednakże po odbytej w Pekinie konferencji między Czang Kai Szkiem i Czang Suan Liangiem, rząd narodowy jest przygotowany na wszelki przebieg wypadków.

Aresztowanie sprawców krwawego napadu na dyr. Szymałę w Starym Samborze.

DWAJ BANDYCI ZOSTALI UJĘ CI W 48 GODZIN PO NAPADZIE.

Lwów, 20. lipca.

(—) Jak nam donoszą z Drohobycza, **nastąpił w sprawie zuchwałego i krwawego napadu rabunkowego na rodzinę Szymałów w Starym Samborze sensacyjny zwrot.**

Oto wczoraj wieczorem, a więc niespełna 48 godzin po dokonanym napadzie, Wydział śledczy w Drohobyczu **aresztował dwóch sprawców powyższego napadu rabunkowego, których nazwisk ze względu na toczące się śledztwo ujawnić nie można.** Obu bandytów odstawiono pod silną eskortą autobusem do Starego Sambora

Zwłoki śp. maj. Idzikowskiego na cmentarzu Obrońców Lwowa?

Lwów, 20. lipca.

Związek obrońców Lwowa zwrócił się do Komisarza Rządu dr. Nadolskiego z **pisemną prośbą o pozyczenie starań, by zwłoki bohatera lotnika śp. mjr. Idzikowskiego Ludwika spoczęły na cmentarzu Obrońców Lwowa.** P. Komisarz Rządu dr. Otto Nadolski wystosował pisma do p. Ministra Spraw Wojskowych Józefa Piłsudskiego z prośbą o zezwolenie, aby zwłoki śp. Idzikowskiego mogły spocząć wśród

mogił Orłat lwowskich i Orłów lotników z lwowskiej grupy lotniczej i sławnej VII eskadry, obok bohaterów lotników amerykańskich. Równocześnie Komisarz Rządu prosi p. Marszałka o wydanie właściwym organom wojskowym polecenia, aby przedstawiły powyższą prośbę rodzinie śp. mjr. Idzikowskiego, do której z powodu braku ich adresu Komisarz bezpośrednio zwrócić się nie mógł.

Straszliwe stosunki w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie.

Nieludzkie obchodzenie się z nieszczęsnymi pacjentami. - Godne pożałowania istoty dręczono i głodzono w sposób ohydny i wyrafinowany. - Potworne oblicze fatalnej i zbrodniczej gospodarki b. dyrektora Zakładu, dra Bednarza. - Praktyki, mrozące krew w żyłach. - Drakońskie środki, stosowane wobec badanych przestępców. - Średniowieczne torturowanie pacjentów systemem „pościelowym” i „kocowym”. - Głód i chłód panował w tem tragicznym mieście połamanych lalek.

Protest wszystkich lekarzy zakładowych przeciwko postępowaniu dra Bednarza.

Lwów, 20 lipca.

Potworna wprost w swych szczegółach sprawa jest tematem różnorodnych komentarzy w szerokich sferach społeczeństwa lwowskiego, a także wśród licznych kół lekarskich naszego miasta. Już od dłuższego czasu krążyły pogłoski o niesamowitych rzeczach, dziejących się w Zakładzie dla obłąkanych w Kulparkowie. Z początku szeptem, a potem coraz głośniej, opowiadano sobie,

o **niehumanicznym obchodzeniu się z pacjentami** nieracjonalnym odżywianiu ich a nawet o **morzeniu głodem tych najniebezpieczniejszych z istot ludzkich**. Niestety, wiadomości te, z początku skąpo przedostające się do wiadomości publicznej, znalazły potwierdzenie w rezolucji ze stanowiska dyrektora Zakładu, dra Bednarza. Równocześnie

Jeszcze gorzej niż w Studzieńcu.

Tkwący jeszcze świeżo w pamięci naszej fakt **niehumanicznego katowania dzieci w zakładzie wychowawczym w Studzieńcu**, błędnie w porównaniu ze sytuacją tych

szetek nieszczęśliwców, umieszczonych w Zakładzie kulparkowskim. Niedosć, że los ich dotknął jedną z **najstraszniejszych chorób**, upośledzeniem na umyśle, niedosć, że odgraniczeni od świata żyjącego, pędzą swój monotony żywot — skazani byli na **przechodzenie katowskiej, na jakie nie zasłużyli, skazani byli na sytuację, urągającą wszelkim najprymitywniejszym pojęciom etyki i kultury**.

Wywleczenie na światło dzienne zgnilizny, gnieźdzącej się w Zakładzie kulparkowskim, zasługuje na miało **skandalu europejskiego**, albowiem ujawnione szczegóły, dotąd w dziejach psychiatrii wprost niesłuchane, odsłaniają ohydne oblicze fatalnej, a może wprost zbrodniczej gospodarki dotych

Praktyki, wołające o pomstę do nieba.

Zakład psychiatryczny jest utworzony po to, aby osoby psychicznie chore — czytamy w memorjale — mogły być w nim umieszczone celem leczenia wzgl. detencji i przed laty mógł on też temu zadaniu poddać. W związku z wzmożonym napływem chorych w ostatnich latach widziała się władza nadzorcza szpitali małopolskich zmuszoną ograniczyć przyjęcie chorych do wypadków,

przedstawiających **niebezpieczeństwo dla chorych lub otoczenia** i w tym też duchu wydała ścisłą instrukcję dla dyrektorów zakładów. Zasada, ta, do której zmuszoną została władza nadzorcza koniecznością chwili

wpłynął do likwidującego się wydziału samorządowego, któremu Zakład dla obłąkanych w Kulparkowie podlega, **obszerny memorjał**, opisujący bez obstrukcji

drakońskie obchodzenie się z pacjentami dra Bednarza.

Memorjał ten podpisany przez 12 ordynujących tam lekarzy, ujawnia **potworny obraz męczarni, na jakie wystawieni są umyślowo chorzy, zdani na łaskę i nielaskę Dyrekcji Zakładu**. Kto zapoznał się ze szczegółami tego memorjału, ogarnięty zostaje **odrazą i wstrętem**

na myśl, że znalazł się **człowiek kulturalny, przedstawiciel stanu lekarskiego, który bliźnich w tak nieludzki sposób potrafił traktować, że przechodzić musieli gehennę, aby wreszcie o głodzie i chłodzie wyziednąć ducha**.

czasowego dyrektora tego zakładu.

Najlepszym tego dowodem są zjawiska i fakty, które zostały należycie ocenione przez osoby najbardziej autorytatywne, bo przez **fachowców-lekarzy, ordynujących w Zakładzie kulparkowskim**, a więc ludzi, bezpośrednio stykających się z „miastem obłąkanych”.

Lekarze zakładowi, będąc przez dwa lata świadkami działalności lekarzko - psychiatrycznej jakoteż administracyjnej dyrektora Zakładu, dra Józefa Bednarza, poddali jego pracę **fachowej i ściśle rzeczowej krytyce**.

Nowoczesny duch psychiatryczny, współczesny kierunek leczniczy, humanitarno - lekarskie traktowanie pacjentów zakładowych, dorobek żmudnej pracy zespołu lekarskiego pod kierownictwem śp. Dyrektora dra Romana Zagórskiego, **usunięto w ostatnich 2 latach zupełnie z życia szpitalnego**.

li, owiana jednak głębokiem poczuciem odpowiedzialności wobec społeczeństwa, przyswiecała też wszystkim poprzednim kierownikom Zakładu kulparkowskiego, którzy ściśle selektywnie starali się przyjmować do szpitala psychiatrycznego **pacjentów najbardziej tego szpitala potrzebujących**.

Instrukcja ta, owiana głębokiem zrozumieniem idei humanitarnych, została w ostatnich 2 latach przez dra Bednarza **jawnie pogwałcona, a duch jej wyraźnie i świadomie spaczony**.

Nie zważając na tę instrukcję, dr. Bednarz nie przyjmował absolutnie żadnego pacjenta bezpośrednio przy jego zgłoszeniu się w Zakładzie, lecz

uwarunkowywał każde przyjęcie **poprzedniem telefonicznem porozumieniem się z nim strony** i wyznaczał terminy na kilka tygodni później, co powodowało **wielotygodniowe opóźnienie przyjęcia danego pacjenta** i w skutkach swych doprowadzało do

tragicznych wydarzeń z umyślowo chorymi, że choćby wspomnieć liczne wypadki **podpażeń, zabójstw, śmierci samobójczych i wypadków śmierci skutkiem braku odpowiedniego traktowania leczniczego**.

W efekcie przybywali do Zakładu pacjenci, którzy uzyskawszy przyjęcie w terminie kilkutygodniowym, przebywali ostry stan chorobowy w domu rodzinnym, nieraz

przykuci łańcuchami w chlewach lub stodołach,

a w okresie przyjęcia byli już zupełnie ludźmi **spokojnymi, omal że nie rekonwalescentami**. Przyjmowanie pacjentów odbywało się drogą biurokratyczną, **papierową przez dra Bednarza, bez wysłuchania opinii lekarzy dyżurnych** których rola ograniczała się wyłącznie do **wypełniania formularzy w wypadkach już przedtem przez dra Bednarza przyjętych**. W wypadkach, gdy zgłaszali się do Zakładu pacjenci **niespokojni, skuci kajdanami**, których rodziny nie mogły utrzymać w opiece domowej przez okres kilkutygodniowy,

odmawiano im nie tylko przyjęcia, ale pozbawiano ich nawet porady lekarskiej, ponieważ dr. Bednarz zakazał nawet wzywać lekarza dyżurnego do tych wypadków z powodu **niejednokrotnych ostrych konfliktów z lekarzami, którzy napierali na przyjęcie takich pacjentów**.

Tę niezwykłą bezwzględność w nie przyjmowaniu chorych starał się dr. Bednarz **umacnić absolutnym brakiem miejsc jakoteż niemożliwością ewakuacji**. W rzeczywistości jednak wstrzymywał wydalanie rekonwalescentów mimo wielokrotnego nacisku lekarzy i **przytrzymywał miesiącami całymi przedkładane mu wykazy chorych, niepotrzebujących już leczenia**

Katowanie badanych przestępców.

Prymitywną zasadą, przestrzegana we wszystkich ustawodawstwach nowoczesnych, jest

wolność w wyborze dróg i sposobów bronienia się przestępcy,

taksamo nie jest karalna symulacja choroby umysłowej, przedsięwzięta w celach **salwowania się przez podsądnego**. Wynika z tego jasno i niedwuznacznie fakt, że nie wolno rzeczoznawcom sądowym **wymuszać w jakikolwiek sposób przyznania się pod-**

zakładowego, odsyłał zaś w pierwszym rzędzie **wbrew prymitywnym nakazom ludzkości chorych niedołężnych, jak fizycznie ciężko chorych, narażając ich jako chorych podwójnie, bo tak psychicznie jak i somatycznie na pewną zgnębienie**. Wszelkie perswazje pozostawały bez skutku i spotykały się z sprzeciwem, że „pan dr. Bednarz tak zarządza i tak być musi i nie pozwoli nad swojemi zarządzeniami dyktować”.

Ten „pełny brak miejsca” dla chorych, terytorjalnie podpadających pod opiekę Zakładu kulparkowskiego, nie przeszkadzał jednak drowi Bednarzowi, **wbrew wyraźnej instrukcji Tymczasowego Wydziału Samorządowego, w przyjmowaniu w ślepej pogoni za korzyściami materialnymi, chorych podsądnych w celu obserwacji psychiatrycznych, aż z Grodna, Równego i Kielc**. Zaznaczyć wypada z całym naciskiem, że, jak wynikało z aktów sądowych, odnośnych podsądnych **nie chcieli przyjąć pod obserwację zakładu, które mocą swego położenia terytorjalnego były do tego zobowiązane**, motywując to brakiem miejsc, przyjmował ich jednak dr. Bednarz, nie tając się z tem, że

czyni to wyłącznie dla zarobku. W dodatku dr. Bednarz unządział się w ten sposób, że wszelkie te badania i orzeczenia psychiatryczne **połączał wykonywać poszczególnym lekarzom z grona rzeczoznawców sądowych, przy czem sam zawsze nominalnie był jednym z pary badających rzeczoznawców, w rzeczywistości zaś pojawiał się raz, już co najwyżej dwa razy do badania, polecał zaś wystawiać rachunki za badania wielokrotne**.

W wypadkach obserwacji i badań psychiatrycznych poza terenem Zakładu, w których niekiedy jednym z wyznaczonych rzeczoznawców był dr. Bednarz, tenże wykorzystując swoje stanowisko przełożonego, **opracowanie orzeczenia polecał stale koledze, z którym badał, łamiąc w ten sposób istniejący od lat całych zwyczaj kolejnego redagowania orzeczeń**.

sądowego do symulacji. Zadanie rzeczoznawcy polega jedynie na **stwierdzeniu na podstawie jego wiedzy i doświadczenia tejsz symulacji**.

I tej zdobyczy nowoczesnego ustosunkowania się do przestępców **nie uznawał dr. Bednarz za wytyczną swego działania, lecz zmuszał podsądnych, znajdujących się w obserwacji zakładowej,**

drakońskimi i nieludzkimi środkami tak do zaprzestania symulacji jak do

przyznania się do niej, n. p. przez wprowadzenie przymusowego wielomiesięcznego t. zw. systemu pościelowego u takiego symulanta. Odnosnemu ordynatorowi nakazywał tak przed służbą pielęgniarską, jak też przed pod sądnym stwarzać pozory, że dzieje się to w celach leczniczych. Do tego samego celu służyły też t. zw. kocowania, chorych systemem, wprowadzonym do Zakładu przez dra Bednarza, równające się torturom, trwającym

po kilka godzin.

Przeciwko zabiegowi wodoleczniczemu, jakim jest zawijanie chorego w wilgotne koce, system, wprowadzony przez dra Bednarza,

lekarze zakładali jaknajostrejszy protest, niestety bez skutku. Niejednokrotnie więc lekarze starali się ostrze tego zarządzenia stępić, wprowadzając poufnie, w tajemnicy przed drem Bednarzem, lagodzące modyfikacje.

Warjat i tak się na tem nie pozna.

Naogół „opieka” dyrektora Zakładu nad chorymi wyglądała w ten sposób, że z pacjentami w kontakt wogóle nie wchodził, ich zażaleń i prośb nigdy nie wysłuchiwał, a wizytacje dyrektorskie na oddziałach ograniczały się wyłącznie tylko do inspekcji technicznych. Jednym z pierwszych zarządzeń dra Bednarza były

daleko idące restrykcje w odżywianiu chorych.

Nie licząc się z potrzebami życia realnego i wskazaniem ściśle lekarskimi, wprowadził normy liczbowe w wydawaniu mleka i dodatków dietetycznych na poszczególne oddziały, których pod żadnym warunkiem nie wolno było przekroczyć. Stan ten doprowadził do absurdu tak, że

mleko w Zakładzie mógł dostać pacjent na kilka dni przed zgonem.

Pacjenci zaś, wyczerpani ostrym atakiem psychotycznym, który pociąga za sobą niejednokrotnie wydatne spadki na wadze, a nawet chorzy w czasie epidemii tyfusowej, żadnych dodatków dietetycznych, w ramach tych skromnych norm, wyznaczonych przez dyrektora, otrzymać nie mogli. Wszelkie sprzeciwy lekarzy spotykały się znow z brutalną odmową przy akompaniamencie bicia pięścią w stół.

Obniżając normę żywnościową do minimum, zakazał równocześnie dr. Bednarz rodzinom chorych donosić im żywność gotowaną, argumentując to tem, że nie chce stwarzać pozorów, jakoby w Zakładzie nie odżywiano chorych w sposób dostateczny. Na szczę-

ście lekarze potajemnie zarządzania tego się nie trzymali. Stosunek dra Bednarza do kwestji żywienia chorych ilustruje najlepiej fakt, że przeprowadził w budżecie „virement”, przerzucając 100.000 zł. z pozycji „odżywianie chorych” na „inwestycje”.

Tenżesam dr. Bednarz

gwałcił sumienia lekarskie, zakazując kategorycznie wystawiania świadectw lekarskich, motywujących potrzebę przeniesienia danego pacjenta z III klasy na II klasę za tą samą opłatą. Motywował to rzekomymi trudnościami budżetowymi, robionemu przez Tymczasowy Wydział Samorządowy i oświadczał, że może zgodzić się tylko na rekompensatę we formie dodatków dietetycznych, wszelkie atoli w tym kierunku czynione propozycje lekarzy, odrzucał z całą stanowczością.

Ciężkie i tak życie pacjentów za czasów dyrektury dra Bednarza

stało się wprost nieznośnem w porze zimowej.

Nie licząc się z tem, że z powodu braku bielizny, chorzy są niejednokrotnie zupełnie nagi, mimo ostrych mrozów wprowadził daleko idące restrykcje opałowe i doprowadził do obniżenia temperatury na salach chorych,

dochodzącej w niektórych wypadkach do plus 5 st. C. Podwójne koce zostały z oddziału wycofane i zamagazynowane, przedstawienia zaś lekarzy zbywał dr. Bednarz już to lekceważeniem, już to brutalnymi wybuchami gniewu.

podstawie długoletniej praktyki lekarze zakładowi stwierdzają, że projekt przebudowy tych oddziałów przedłożony swego czasu przez ó. p. dra Zagórskiego, rozwiązywał wszelkie trudności, wynikające z przepełnienia Zakładu i był bez zarzutu. Nowy projekt, narzucony i przeprowadzony przez dr. Bednarza obrał wręcz odmienne formy. Należy choć by wspomnieć o tem, że na oddziale psychiatrycznym umieszczono żelazne okratowania kurtylarzowe, strzeżone przez uzbrojonego policjanta, który miał nawet

Dla uzupełnienia sylwetki dra Bednarza.

Aby uzupełnić sylwetkę dra Bednarza, należy jeszcze skreślić stosunek jego do swoich bezpośrednich przełożonych, podwładnych jakoteż innych ludzi zasłużonych na niwie społecznej, z którymi dr. Bednarz w czasie swojego urzędowania miał sposobność się zetknąć. Niejednokrotnie — stwierdza grono lekarzy Kulparkowa — dr. Bednarz oficjalnie na konferencjach lekarskich wyrażał się o swych przełożonych jako o historykach, niedorozwiniętych umysłowo, otepiałych, szkodnikach, a raz nawet pod adresem pewnego zasłużonego kierownika instytucji komunalnych użył zwrotu: „w mordę go”.

Urzedników zakładowych publicznie określał mianem idiotów, a nawet nie cofał się przed rzucaniem wyzwisk pod ich adresem. Przy najmniejszych, chociażby zupełnie słusznych uwagach funkcjonariuszy zakładowych, a sprzecnych z jego zapatrywaniami, bił pięściami w stół i terorem narzucał swoje zdanie i zmuszał do posłuchu. W stosunku do lekarzy zakładowych był również brutalny i bezwzględny.

Wobec powyższych faktów, wykazujących, że działalność dra Bednarza była sprzeczna z zasadami lekarsko - psychiatrycznymi i prymitywnymi nakazami ludzkości,

lekarze podają do wiadomości Tymczasowego Wydziału Samorządowego, że obecna rezygnacja dra Bednarza ze stanowiska dyrektora uprzedziła akcję grona lekarskiego, zmierzającą do zwrócenia uwagi władzy przełożonej na niemożliwość dalszej współpracy z drem Bednarzem.

Wiadomość o rezygnacji dra Bednarza przyjęli lekarze z uczuciem głębokiej ulgi, w międzyczasie jednak doszło do wiadomości lekarzy, że dr. Bednarz, używając wpływów ubocznych, stara się o restytucję na stanowisko dyrektora zakładu. Lekarze więc oświadczają stanowczo, że dalszą współpracę z drem Bednarzem uważają za niemożliwą i wywołują wrota dra Bednarza na poprzednio piastowane stanowisko dyrektora

Restytucja dra Bednarza na stanowisko dyr. Zakładu kulparkowskiego?

SPOTKAŁABY SIĘ ONA Z PROTESTEM GRONA LEKARSKIEGO.

Lwów, 20. lipca.

(—) Wczoraj wieczorem otrzymaliśmy nieoficjalną wiadomość o restytucji dra Bednarza na stanowisku dyr. Zakładu dla obłąkanych w Kulparkowie.

Wobec przytaczanych przez nas szczegółów jego gospodarki w Zakładzie Kulparkowskim, oświetlonych doświadczeniem przez zespół lekarski tego Zakła-

du, trudno wprost w wiadomości tę uwierzyć. Gdyby istotnie dr. Bednarz objął urządowanie z powrotem, wytworzyłaby się taka sytuacja, że lekarze nie podjęliby się, jak twierdzą w swem piśmie do władz przełożonych — dalszej pracy. Niewątpliwie sprawa ta w najbliższych dniach już znajdzie swoje wyjaśnienie.

Największy wędrowny
w Europie
LUNA-PARK
Wkrótce otworcie!!!

czasami oddawać strzały na postrach.

Po krótkim czasie trwania tej sytuacji miarodajne czynniki sparaliżowały te horendalne pomysły.

zakładu wyciągną jaknajdalej idące konsekwencje, ponieważ nie mogliby wykonywać swych obowiązków zgodnie z nakazami sumienia i etyki lekarskiej.

Memoriał lekarzy, który odsłonił nam

smutną prawdę dzisiejszych stosunków w Kulparkowie.,

podpisało całe grono lekarskie. Widzimy tam podpisy: Dra Juliana Woszczyńskiego, dra Jana Focha, dr. Ludwika Mańkowskiego, dr. Bronisławy Neufeld, dra Aleksandra Wacyka, dr. Jakóba Ehrlicha, dr. Hipolita Lutyńskiego, dra Norberta Pragera, dr. Heleny Katz, dr. Wandy Jedlińskiej, dr. Marjana Duniewskiego, dr. Franciszka Berezowskiego.

Niewątpliwie na wieść o tych bezprzykładnych stosunkach leczenia psychiatrycznych wstrząśnięta zostanie szczególnie silnie cała Mała polska. Każdy, kto ocenić potrafi do nosłość zakładu dla obłąkanych — wprowadzenie azjatyckich metod i systemów potępić musi jaknajostrej. Niewątpliwie charakterystyka gospodarki zakładowej, nakreślona przez lekarzy — znajdzie należyte ocenę i dalsze rozpatrzenie w kołach ku temu powołanych.

(—) Jak się dowiadujemy rezygnacja dyrektora Bednarza ze swego stanowiska nastąpiła jeszcze w pierwszych dniach lipca.

Nastąpiło to podobno z powodu naruszenia jakiegoś depozytu. W tej sprawie toczą się dochodzenia.

10% RABATU!
Proszę żądać
z cen znaczących
10% RABATU!
konfekcja,
bielizna,
obuwie,
kapelusze,
krawaty.

AMERICAN HOUSE
Lwów, Kopernika 5. Tel. 44-78

NADESŁANE

KRYNICA Dr. I. BETTER
ord. jak corocznie
w wili „Krakus”.

Ratowanie pozorów i strojenie się w cudze piórka.

Stwarzając wewnątrz zakładu niemożliwe wprost warunki życiowe dla chorych, usiłował on na zewnątrz stworzyć pozory, że wszystko idzie jaknajlepszym trybem, dlategoż wszelkich doniesień lekarzy o pobiciach chorych a nawet ciężkich uszkodzeniach ciała w postaci złamanych żeber, nagłych zgonach itp. nie przedkładał ani władzy przełożonej ani też nie spełniał ustawą nakazanego obowiązku donoszenia o tem prokuratorowi. Odnosne przedstawienia lekarzy ignorował i pokrywał autorytetem swojej władzy. Robiąc oszczędności na żywieniu pacjentów i ograniczaniu szpitala, nie wahał się jednak przed zużyciem dużych kwot na

niepotrzebne, luksusowe, parokrotnie przeróbkę we własnym mieszkaniu oraz urządzenie kortu tenisowego do własnego, jak zaznaczał „dyrektorskiego” użytku.

Wielkim sumptem też, bez zezwolenia Tymczasowego Wydziału Samorządowego, sporządził okolenie siatkowe kortu, pobierając na to potrzebne kwoty z funduszy, przeznaczonych na inne cele drogą niedozwolonego „virement”. Poza tem zbudował dwie altanki, urządził sobie gabinet dyrektorski, nie mówiąc już o tem, że dawał on dla gabinetu tego robić ta-

kie meble, jak np. stolik szachowy i karciany, które trudno chyba uważać za mebel potrzebny do urzędowania. Wyyskując też swoje stanowisko nabył od dostawy zakładowego po wyjątkowo niskiej cenie skórzaną garnitur klubowy. Fakt nabycia tego garnituru za bardzo niską cenę i to od dostawcy, który od dyrektora zależny, wywołał ogólne zgorznienie.

Za olbrzymią, ciągle przez niego reklamowaną zasługę, poczytywał sobie dr. Bednarz przebudowanie dwóch oddziałów t. zw. separatkowych. Obecnie na

Wykrycie olbrzymiej organizacji przemytniczej tworzącej świetnie działającą mafię.

KRÓL PRZEMYTNIKÓW. — UBEZPIECZENIE OD „WYPADKÓW” I ZASILKI. — SAMOCHODY PRZEMYTNICZE. — WYRAFINOWANE SPOSOBY. — ARESZTOWANE BĘDĄ SETKI WINOWAJCÓW.

Warszawa, 19. lipca. (ab.) Władze bezpieczeństwa nakryły onegdaj szeroko rozgałęzioną szajkę przemytniczą, która przez dłuższy czas działała na terenie całej Polski. Banda przemytników stanowiła jedną wielką organizację i posiadała własny ustrój społeczny. Aresztowany król przemytników, Brzeziński, był właścicielem kierownikiem i finansistą wszystkich organizacji przemytniczych. Każdy członek bandy przemytniczej wobec zdarzających się wypadków zastrzelenia przemytników przez organa policji, asekurowany był na życie. Poza Brzeziński ze swej strony wypłacał rodzinie zabitego zapomogę w wysokości 10.000 zł., przyczem na koszt organizacji urządzano wspaniałe pogrzeby z orkiestrą.

W razie aresztowania poszczególnych członków bandy, Brzeziński obowiązany był wypłacać rodzinie aresztowanych wysokie pensje przez czas siedzenia tychże w więzieniu. Przemycania uczono w specjalnej szkole, na której czele stał Wawrzyniec Lebek. Najpopłatniejszym było przemykanie tytoniu. Najczęściej przemycano tytoń pod ubraniami. Drugim sposobem było przemykanie zapomogą samochodów.

Przemytnicy posiadali liczne samochody, których karoserje były specjalnie dostosowane do przemytu i posiadały podwójną podłogę. Poza przemytnicy posiadali stada bydła na łąkach granicznych, specjalnie utrzymywane dla swych celów. Zapędzano umyślnie krowy za pas graniczny, skąd wracał z kontrabandą rzekomy pastuch, trzymając w ręku worek niby z trawą, a w rzeczywistości z tytoniem.

Organizacja ta liczyła setki osób, to też zupełne zlikwidowanie bandy potrwa kilka tygodni.

Warszawa, 19 lipca. (Tel. G. P.) „ABC” donosi, że wywiad 9 baonu K. O. P. w Suwałkach wykrył doskonale zorganizowaną szajkę przemytniczą, działającą bezkarnie od r. 1925.

Banda zajmowała się przemykaniem kokainy, sacharyny i jedwabiu. Zadaniem kierowników bandy było utrzymywanie dobrych stosunków ze sferą urzędniczą i wojskową, w celu łatwiejszego przemykania towarów.

Miejscowe władze aresztowały przywódców bandy oraz kilka osób z „personalu pomocniczego”. Spodziewane są dalsze aresztowania osób, które niejednokrotnie finansowały imprezy przemytników.

CO MOWI NEMO.

Życie letniego wieczoru.

Z pod cienia mego starego jesionu
Pod zachód słońca, gdy popatrzę w przestrzeń,
Widzę przedziwne, cudne życie lata,
Które wieczorem docho dzi do szczytu.

Cale powietrze od ziemi do nieba
Jest wibrującą i rozdraganą masą
Tysiąca istnień i drob noustrojów,
Które ze słońcem obcho dzą swe gody...

Jakże radosnym jest ten taniec muszek
Drobnych, za ledwie dos trzegalnych oku,
Wśród których krążą j ak aeroplany
Z lipowym miodem wr acające pszczoły.

Wśród wrosłych w niebo gałęzi jesionu
Lśni sierp księżycy, cie nki jak linijka.
Cale powietrze, aż do nie bios skłonu
Gra j ak cudowna, szkła na harmonijka.

Napróżno dusza głąb istnienia mierzy,
Patrząc w oblicze niezbadanych mocy.
Cicho... za chwilę z lotem nietoperzy
Spadnie na ziemię spokój letniej nocy.

Nietylko naiwni kmiotkowie padają ofiarą „konsulów-koperciarzy”.

NAWET „PANI DOKTORKA” DAŁA SIĘ NABRAĆ NA STARE GAZETY WZAMIAN ZA RZETELNE DOLARY.

Lwów, 20. lipca.

(—) Dzień wczorajszy przyniósł znowu wypadek oszukiwanego występu ulicznych „koperciarzy”.

Do Lwowa przybyła doktor Bejla Lebelwell, zamieszkała w Stanisławowie, celem załatwienia formalności w konsulacie francuskim przy pl. Bernardyńskim. Dzięki swej własnej nieostrożności, podzieliła ona los tylu innych ofiar. Nieznani sprawcy w podstępny i osu-

kańczy sposób wyludzili od niej kwotę 33 dol. amer., dając jej w zamian kopertę, w której się znajdowała pocięta gazeta.

Czas doprawdy skończyć z tymi osobnikami grasującymi obok gmachów konsularnych, urzędu emigracyjnego i biur okrętowych.

Obowiązki konduktora tramwaj.

DOTYCHCZASOWE PRAKTYKI STOJĄ W DJAMETRALNEJ SPRZECZNOŚCI Z TEMI POSTULATAMI.

Lwów, 20 lipca.

(.) Najnowsze rozporządzenie Min. Komunikacji, określa szczegółowo obowiązki motorniczego i konduktora.

Według tego rozporządzenia, konduktor powinien znać dokładnie przepisy o ruchu ulicznym i drogowym. Poza konduktora obowiązuje dokładna znajomość miasta i okolic w celu informowania podróżnych.

Przed zbliżaniem się pociągu do przystanku, konduktor jest obowiązany w sposób odpowiedni wywołać

nazwę przystanku,

a w miejscach przesiadania wymienić kierunki przesiadania. W razie zapełnienia wagonu, konduktor winien głośno zapowiedzieć: „miejsce niema, wagon rusza”, poczem dopiero ma prawo dać sygnał odjazdowy.

Konduktor powinien unikać zatararów z publicznością i w każdym wypadku zachować się taktownie.

W razie zatargów między podróż-

Szalone przepelnienie

wozów tramwajowych nr. 4 i 11.

Lwów, 20. lipca

Piszą nam z miasta:

Linja tramwajowa od ulicy Legjonów do Listopada zupełnie nie wzrusza kontrolerów ani inspektorów ruchu, dlatego pozwalamy sobie tą drogą prosić p. Dyrektora tramwajów, by zechciał osobiście między godz. 2 a 3-cią popołu dniu stanąć w okolicy poczty głównej, ul. Kościuszki lub na ul. Legjonów. Może widok setki ludzi, zbitych w wozy jak śledzie w beczce, wiszących na stopniach i reszty zmuszonej do pozostania na przystanku, wzbudzi w nim przekonanie, że już czas najwyższy, by tę tak rentowną linję doprowadzić do ładu.

Zwracamy się do Zarządu Elektryczny i p. komisarza prof. Obmińskiego w kół rego dobrą wolę nie wątpimy, by jak najprędzej spowodowali uzupełnienie brakującego w 2 miejscach przy ul. Listopada toru podwójnego. Wpłynęłoby to na przyspieszenie ruchu i uwolniłoby jadących denerwującego czekania na mijające się wozy oraz pozwoliłoby na szybszą cyrkulację i wyzyskanie wozów przy tej samej ich ilości

Dalej upraszamy o zwiększenie ilości wozów Nr. 4 względnie o wprowadzenie w godzinach rannych i południowych jednego wozu, któryby kursował wyłącznie na linii od ul. Legjonów do ul. Listopada.

Wreszcie jedna uwaga: Czy nie lepiej byłoby, idąc za wzorem Poznania, który na 12 linii tramwajowych ma 16 linii autobusowych, kursujących szybciej i sprawniej, zakupić około 20 lub 30 autobusów, celem uzupełnienia przeciążonych linii, względnie utworzenia nowych arterii komunikacji? Olbrzymi autobus pl. Marjański-Persenkówka, ze względu na słabą frekwencję możnaby zastąpić mniejszym a tamten skierować przez ul. Legjonów, Jagiellońską, Mickiewicza, Karpińskiego na ul. Listopada i w najbliższym roku przedłużyć trasę do Kulparkowa, który daje dużą dzienną frekwencję.

El-ge.

Ślub sędziwego księcia.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, 19. lipca. (ab) We wtorek odbędzie się w Wiedniu ślub 76-letniego księcia Franciszka Liechtensteina z 51-letnią Elzą baronową Gutmann. Księżę Liechtenstein znany był swego czasu jako dyplomata austriacki i cieszył się wielkim wzięciem u dworu austriackiego jako ambasador w Moskwie.

Za uwagę zrobioną przy kieliszku zastrzelił człowieka.

(Od naszego korespondenta).

Kołomyja, w lipcu.

Dnia 14 bm. około godziny 10-tej wieczorem został zastrzelony w Peczenizynie przez Zdzisława Zbożila, sekretarza w Inspektoracie szkolnym w Peczenizynie, Marjan Misiura, stolarz w tamt. Wytwórni wyrobów drzewnych.

Tło morderstwa było następujące: Misiura i Zbożil, obaj kawalerowie, zabawiali się w restauracji Michajliuka. Misiura zwrócił w pewnej chwili uwagę Zbożilowi, aby ze względu na swój stan podpity restaurację opuścił i udał się do domu spać.

Zbożil na powyższą uwagę Misiury wyszedł rzeczywiście. Lecz wróciwszy do domu, zdjął ze ściany dubeltówkę, naładowaną łótkami i udał się po wtórnie do miasta, czekając na Misiurę. Spółkał go na drodze, idącego w towarzystwie niejakiego Kadlewicza i

Dutkiewicza.

Ujrawszy idących, wykrzyknął Zbożil: — Gdzie jest Misiura? Na to wezwanie ten ostatni odpowiedział:

— Jestem — i wystąpił naprzód. W tej chwili Zbożil zmierzył się z dubeltówki do Misiury i oddając strzał w same piersi, położył go trupem na miejscu.

Sprawca po dokonaniu morderstwa, rzucił strzelbę do pobliskiego ogrodu i zaczął uciekać. Mimo pogoni towarzyszy zabitego Misiury, w ciemności zbiegł, jednak tego samego wieczora dobrowolnie zgłosił się na posterunek P. P., który w tej chwili prowadził dalsze dochodzenia.

Na miejsce wypadku udała się dnia 15 bm. komisja sadowo lekarska, pogrzeb zaś tragicznie zmarłego odbył się dnia 17 bm.

Strajk właścicieli taksówek i dorożek.

STRAJKUJĄCY PRZEDŁOŻYLI STAROSTWU GRODZKIEMU SWÓJ PROJEKT ROZWIĄZANIA SYTUACJI, GODZĄC SIĘ W ZASADZIE NA ZARZĄDZENIA P. STAROSTY.

Lwów, 20. lipca.

(—) Wczoraj minął szósty dzień strajku właścicieli taksówek i dorożek konnych. Z jednej strony strajkujący nie chcą zastosować się do zarządzenia starostwa grodzkiego, z drugiej zaś p. starosta Klotz nie zamierza tak długo ze strajkującymi pertraktować, jak długo zarządzenia tego w całej pełni nie wykonają.

Wczoraj Związek właścicieli dorożek samochodowych i konnych przesłał panu Staroście na piśmie projekt stanowisk dla dorożek z prośbą o rozpatrzenie. W zasadzie strajkujący zgadzają się już na nowe stanowiska w śródmieściu, a także proponują m. in. stanowiska na dalszych ulicach miast jak np. w ul. Głowińskiego, Śniadeckich, Zadwórzkańskiej, Jabłonowskich, Wagilewicza, na dworcach: Głównym, Podzamczu i Lyczakowie itd. Proszą również o zezwolenie na zajmowanie stanowiska na rogu każdej ulicy poza śródmieściem. Właściciele taksówek biorą na siebie odpowiedzialność za ład i porządek na stanowiskach, oraz za taktowne zachowanie się kierowców wobec publiczności, przyczem proszą w razie stwierdzenia wykroczeń o wyeliminowanie jednostek z grona kierowców i bezwzględnie surowe karania tychże przy równoczesnym odebraniu licencji.

Odpowiedź p. Starosty na przedłożony projekt nie jest jeszcze znana.

Pożądanym jest choćby dla dobra ogółu społeczeństwa jak najrychlejsze zlikwidowanie strajku, narazającego publiczność na niewygody, zaś samych zainteresowanych, opłacających wielkie podatki, na stratę materialną.

*

Kierowcy autodorożek nie solidaryzują się ze strajkiem właścicieli taksówek.

I DAŻĄ DO OCZYSZCZENIA ZAWODU SZOFERA Z KOMPROMITUJĄCYCH ELEMENTÓW.

Lwów, 20 lipca.

Ze Związku zawodowego Automobilistów Rzplitej polskiej, oddział we Lwowie, otrzymujemy następujące pismo:

Celem wyświeślenia sprawy w związku z konfliktem strajku właśc. autodorożek we Lwowie, wyjaśniam imieniem Zw. Zaw. Automobilistów R. P. Odz. Lwów, że nie mamy z tem nic wspólnego. Właściciele zamknęli swoje taksówki w garażach, wskutek czego kilkuset ludzi zostało pozbawionych zarobku. Ponieważ prasa jakoteż Publiczność jest różnorodnie i mylnie informowana, w przekonaniu, że zawodowi kierowcy są tymi, którzy strajk spowodowali, czujemy się w obowiązku powyższe sprostować. Ponadto podajemy, że w zarządzeniu starostwa grodzkiego jest wiele racji, gdyż stosunki panujące na placach postoju, jak i zachowanie się szoferów na taksówkach, pozostawia wiele do życzenia. To też Zarząd Oddziału na-

W dniu wczorajszym kursowały między dworcem a śródmieściem autobusy miejskie, konwojowane przez posterunkowych Autobusy te

za minimalną opłatą przewoziły pasażerów i bagaż.

Starostwo grodzkie komunikuje, że od 19. bm. kursować będą stale z

pl. Bernardyńskiego na Gl. Dworzec kolejowy autobusy. Dla autobusów tych zostały ustanowione na powyższej linii następujące przystanki: pl. Bilczewskiego, Dyrekcja kolei, pl. Smolki, róg ul. Jagiellońskiej i ul. Legjonów, Hotel George'a i Hotel Krakowski. Odjazd autobusów z miejsca postoju co 40 minut. Opłata od osoby 40 groszy, bagaż 30 groszy.

Budowa pomnika Kościuszki we Lwowie

WYJAŚNIENIA W SPRAWIE NIEDOSZŁEGO STRAJKU. — KUPNO GRUNTÓW. — CZY LWÓW JEST CZYSTY? — MIASTO BIERZE W RĘCE BUDOWĘ POMNIKA KOŚCIUSZKI.

Lwów, 20. lipca.

(m) Onegdajsze posiedzenie Rady Przybocznej Komisarza rządu, nieliczne wprawdzie pod względem udziału członków, obfitowało jednakże w szereg ważnych spraw i przeciągnęło się poza godzinę 9 wieczorem. Obok omówienia interesującej ogół mieszkańców miasta sprawy niedosłego strajku pracowników gminy, załatwiono domiosłą kwestję budowy pomnika Tadeusza Kościuszki, która, jak wiadomo, ciągnie się już od szeregu lat, obecnie zaś podjęta została na nowo. Przez ujęcie inicjatywy budowy pomnika w swe ręce, zarząd miasta przyspieszy niezawodnie zrealizowanie tej pięknej myśli.

Po przyjęciu wniosków w sprawie zmian w komisjach, przedstawionych przez r. Schmoraka imieniem komisji matki, prof. Chyliński zainteresował p. komisarza Nadolskiego o jego stanowisko w sprawie niedosłego strajku pracowników zakładów i przedsiębiorstw miejskich, ponieważ sprawa nie została definitywnie załatwiona, ale odroczone przez Związek pracowników do powrotu p. komisarza. Wyglądałoby to tak, jakoby pracownicy uważali, że p. Nadolski nie solidaryzuje się z krokami swych zastępców. Wyjaśnienie tej kwestji mogłoby się przyczynić do wyświeślenia i rozstrzygnięcia tej

sprawy.

Prof. Nadolski stwierdził, że o wypadkach, jakie zaszły w czasie jego nieobecności był informowany przez zarząd miasta i że po przeprowadzeniu pertraktacji z robotnikami, uwzględniono w granicach możliwości wszystkie żądania materialne pracowników gminy. Gmina dała dowód opieki swej nad pracownikami i zrozumienia ich potrzeb materialnych.

Schemat uchwalony przez Radę Przyboczną jest wyższy nawet od płac robotników górniczych. Według tego schematu wypłacono płace 15 bm. i nikt z robotników ani też organizacja nie protestowała

przeciw tym stawkom. Rezolucja pracowników nie mówi wyraźnie o żadnych innych żądaniach. P. Komisarz Nadolski

zgadza się w całej rozciągłości na zarządzenia swych zastępców i zmienić ich nie jest w stanie. Jeżeli inne motywy grały tu rolę i zdecydowały o odruchu, ażeby całą sprawę przesunąć na dzień 2 września, tj. na przeddzień Targów Wschodnich, to niewątpliwie opinia publiczna w prasie zaznaczyła jasno te motywy, a obecna odpowiedź p. Komisarza powinna być decydująca.

R. Lisowski zwrócił uwagę na stan sanitarny domów w mieście i domagał się, ażeby komisja techniczna przeprowadziła ścisłą ich kontrolę pod względem sanitarnym, technicznym i pożarniczym, przeprowadzając dokładny rejestr domów w tym kierunku. Prof. Kozłowski krytykował

czystość miasta,

twierdząc, że pod tym względem Lwów cofnął się wstecz i stawiając za przykład Krzemieniec, który pod względem czystości wyżej stoi od naszego miasta. Jeżeli czynniki, zajmujące się czyszczeniem Lwowa nie umieją sobie poradzić — zaznaczył mowca — to należy

wysłać kogoś do Krzemienia, by nas nauczył, jak się to robi.

W odpowiedzi na obie te interpelacje prez. Nadolski stwierdził że odpowiednie komisje mają na oku te sprawy i wyraził zdziwienie z powodu uwag prof. Kozłowskiego, gdyż, jak uważa

Lwów jest czysty,

jak nie był już od długiego czasu. Z jakich przyczyn niepodobna utrzymać w mieście idealnej czystości, to rzecz wiadoma, przeszkadza temu fatalny stan bruków. Ulic takich, jakie ma Lwów, nie da się dobrze oczyścić. Ze tej sprawy miasto nie zaniedbuje świadczą kary, nakładane na właścicieli domów.

W porządku dziennym po przyjęciu szeregu drugich uchwał referował dr. Nowak-Przygdzki sprawę

kupna 37 morgów 406 s. kw. gruntu na Majerówce za rogatką Lyczakowską od pp. Zangerów za cenę 37 centów am. za 1 s. kw., czyli za łączną sumę 196.742 zł. Przeciw wnioskowi wystąpił r. Rothfeld, proponując rzecz odroczyć ze względu na cenę tych gruntów. Za wnioskiem przemawiał ks. prof. Szydelski, następnie referent zaznaczył, że kupno to jest dla miasta

dobrym interesem,

gdyż cena nie jest tak wysoka, gdy się zważy, że grunty te zawierają doskonałe materiały budowlane, a nabyte mają być właśnie pod budowę domów. Zawierają one przytem ciekawy zabytek, t. zw. Grotę Miodową, która jest celem licznych wycieczek Lwowian.

Wkońcu przyszła pod obrady sprawa budowy pomnika Kościuszki referowana przez r. Koskowskiego. Referent przedstawił historję budowy pomnika powziętą jeszcze w r. 1894 przez Towarzystwo młodzieży im. Kościuszki. Budowę zajmuje się obecnie Komitet, który rozporządza funduszem 33.507 zł. Obecnie miasto ujmuje w swe ręce inicjatywę i wstawiać będzie corocznie

5.000 zł. do budżetu na ten cel. Przewodniczącym Komitetu ma być prezydent miasta, zastępcą prez. Tow. im. Kościuszki.

R. Stankiewicz jako prez. Towarzystwa złożył sprawozdanie z dotychczasowej akcji, przyczem zaatakował zarząd miasta, widząc w całym obrocie sprawy jakąś nagonkę.

Prez. Nadolski sprostował, że uczyniono to

ze względu na powagę sprawy, prof. Chyliński imieniem Komisji oświatowej wyjaśnił również, iż nie było tu złej woli ani intrygi, oraz zwrócił uwagę, iż Komitet nie orjentował się w kosztach, jakie budowa za sobą pociągnie. W podobnym duchu przemawiał ks. prof. Szydelski, poczem wniosek przyjęto.

Wkońcu odbyły się obrady tajne.

Cy Ameryka będzie miała niebiesko-ziółte rybki?

Nowy Jork, w lipcu

(—) Dr. Walter Hess, profesor zoologii w Indjanie, pracuje od miesięcy nad tem, aby złotym rybkom nadać odcień niebieskawy. Dr. Hess spodziewa się, że gdyby mu się to udało, hodowla takich rybek na wielką skalę mogłaby — wobec znanej pogoni jankesów za ekscentrycznymi wybrykami mody — przynieść znaczne zyski materialne, których można użyć na cele naukowe i filantropijne

X. przykazań dla Uczestników naszego konkursu.

KAŻDY Z NASZYCH CZYTELNIKÓW POWINIEN JE DOKŁADNIE PRZEGLĄDNAĆ I ZASTOSOWAĆ SIĘ DO NICH. — W NUMERZE DZISIEJSZYM OGŁASZAMY 28 KUPON WAKACYJNY „GAZETY PORANNEJ”. — ZALEDWIE DW A DNI DZIELĄ NAS OD ZAKOŃCZENIA. KONKURSU.

Lwów, 20 lipca.

1) Cała serja kuponów naszego konkursu letniskowego wynosi 30 sztuk.

2) Kupony owe mają być opatrzone kolejnymi numerami, to znaczy, że nie można nadsyłać większej ilości identycznych kuponów.

3) Kupony należy nadesłać w zamkniętej kopercie z napisem: Administracja „Gazety Porannej” Lwów, Chorążczyzny 31, konkurs wakacyjny.

4) Wewnątrz koperty ma znajdować się kartka, zawierająca nazwisko i adres Uczestnika konkursu.

5) Anonimy i szyfry są wykluczone.

6) Kupony należy przysyłać, o ile możliwości, jak najszybciej.

7) Ewentualne reklamacje należy również zgłaszać zczasu.

8) Do dyspozycji Uczestników konkursu znajdować się będzie w naszej Administracji specjalna li-

sta, zawierająca nazwiska wszystkich biorących udział w konkursie.

9) Czytelnicy zamiejscowi będą mogli korzystać z owej listy za po-

SPRAWY KOLEJOWE.

Nowe przepisy egzaminacyjne dla kolej.

OPRACUJE DYREKCJA STANISŁAWOWSKA DLA CAŁEJ MAŁOPOLSKI

Lwów, 20 lipca.

Projekt przepisów egzaminacyjnych dla kolejarzy został zatwierdzony rozporządzeniem Min. komunikacji z 14 czerwca br. z tem, że przepisy te wchodzi w życie z dn. 1 lipca br.

Jednocześnie postanowił p. Minister Komunikacji, co następuje:

Wobec tego, że dla wszystkich wiadomości, wymaganych w programach poszczególnych egzaminów, Zarząd PKP. nie wydał jeszcze jednolitych instrukcyj, polecam Dyrekcji Kolei Państwowych w Stanisławowie opracować ściśle na podstawie programów poszczególnych e-

gzaminów, wykaz ustaw, instrukcyj, przepisów i rozporządzeń, obowiązujących w całości lub w części przy każdym egzaminie. Jeżeli dane przedmioty unormowane są już drogą ustaw, instrukcyj itp. przez władze polskie, mają one obowiązywać przy egzaminach, jeżeli natomiast w niektórych dziedzinach stosują się przepisy z czasów zaborczych, należy wymienić te przepisy.

Pracy wyżej wymienionej dokonana Dyrekcja K. P. w Stanisławowie w porozumieniu z Dyrekcją K. P. w Krakowie i Lwowie, jednolicie dla Dyrekcji stanisławowskiej, krakowskiej i lwowskiej. Opracowany wy-

średnictwem osób upoważnionych przez nich do tego, a przebywających we Lwowie lub też osobiście.

10) Natychmiast po ogłoszeniu całej serji i zestawieniu listy Uczestników odbędzie się losowanie przy współudziale notariusza urzędowego p. Mayera.

kaz obowiązuje przy egzaminach przepisów, instrukcyj i rozporządzeń należy przedstawić Min. Kom. do 31 sierpnia br. do zatwierdzenia oraz dołączyć po jednym egzemplarzu każdej instrukcji, przepisów, rozporządzenia itp. z czasów zaborczych.

Do czasu wydania regulaminu kursów kolejowych na poszczególne stanowiska, służba przygotowawcza będzie obejmowała tylko szkolenie pracowników oraz zajęcia próbne.

Podania o dopuszczenie do złożenia egzaminów ścisłych, wniesione do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia należy rozpatrzyć na podstawie obowiązujących dotychczas przepisów egzaminacyjnych, przeprowadzając również odnośne egzaminy według dotychczasowych przepisów.

Uprawnienia policyjne kolejarzy.

Lwów, 20 lipca.

Jak wiadomo, na terenie b. zaboru pruskiego przysługują funkcjonariuszom ruchu kolejowego częściowe uprawnienia policyjne, tak np. konduktorzy mają prawo zatrzymywania pasażerów, naruszających przepisy aż do interwencji policji, prawo zatrzymywania pijanych podróżnych w osobnych przedziałach itp. Obecnie powstał projekt rozszerzenia tych uprawnień policyjnych na wszystkich konduktorów i biletów PKP.

Sensacyjny proces w Hamburgu.

ARCHITEKT UWIÓDL SWĄ PASIERBICĘ.

Hamburg, w lipcu.

(=) Przed tutejszym sądem rozpoczął się dzisiaj sensacyjny proces przeciwko 64-letniemu architektowi Vinzenzowi ze Stargardu, oskarżonemu o uwiedzenie

swej młodej pasierbicy

i o utrzymywanie z nią niedozwolonych stosunków przez lat 10. Matka dziewczyny, która wiedziała o zbrodniem postępowaniu swego męża, została także pociągnięta do odpowiedzialności. O wykryciu tej zbrodni donieśliśmy przed dwoma miesiącami. Wywołało ono w tutejszym towarzystwie, w którym Vinzenz odgrywał wybitną rolę, wielkie wrażenie. W ciekawy sposób

zbrodnia owa wyszła na światło dzienne. Oto młoda dziewczyna opowiedziała o wszystkim pewnemu kelnerowi w Baden-Baden, poczem kelner uwiadomił prokuraturę.

Ci, którzy zjawili się na rozprawę, a znali architekta, mimo wszystko ze współczuciem musieli na niego spoglądać. Mianowicie ten mężczyzna, który mimo swojej sześćdziesiątki prezentował się jeszcze doskonale i zadziwiał zdrowiem, czerstwością i energią — obecnie pod wpływem ostatnich przeżyć zmienił się straszliwie i stał się zgrzybiałym, niedołężnym starcem.

Proces potrwa prawdopodobnie dziś i jutro.

RĘKAWICZKI

męskie i damskie

Fownes, Londyn
Perrin, Grénoble,
Gant Bal, Chambery.

wyłączny skład

A LA VILLE DE PARIS
GABRYEL STARK
LWÓW, PL. MARJACKI 11

FEJLETON „GAZ. POR.” z 21. VII. 1929

HEKTOR HUTT.

SEN.

Siedzieliśmy w czwórce przy stoliku w małej kawiarni i rozmawialiśmy. Doktor Ryen, profesor Dutford, ja i jeszcze jakiś pan, który przybył z doktorem Ryenem. Podczas naszej rozmowy odzywał się on bardzo rzadko, wtrącał od czasu do czasu ironiczne uwagi i uśmiechał się sceptycznie.

Rozmawialiśmy o snach i cudownych misterjach, objawiających się ludziom podczas snów. Dyskułowaliśmy na ten temat bardzo poważnie — a ten pan uśmiechał się tylko i kiwał niedowierzająco głową.

— Nie wierzę w sny — rzekł w końcu. — Człowiek może majaczyć, ale w żadnym wypadku nie może to być nic poważnego, nie może przeżyć we śnie jakiegos wypadku, ciekawego i logicznego.

— Tak pan sądzi? — zapytał profesor Dutford. — Dobrze, w takim razie opowiem panom jeden z moich snów, zaiste niezwykle. Daję panom słowo, że opowiem prawdę, t. zn. to wszystko, co mi się faktycznie śniło.

Pewnego razu znajdowałem się z

mym przyjacielem na wycieczce w Szkocji. Późną nocą odszukaliśmy zajazd, mieszczący się w starym, zmurszałym domu, pamiętającym zapewne dawne miano dzieje. Pokój, w którym mnie ulokowano sprawiał również dziwne wrażenie, a szczególnie intrygowało mnie łóżko, szerokie, pięknie rzeźbione, które prawdopodobnie tylko przez przypadek znalazło się w tej gospodzie.

Gdy położyłem się — długo nie mogłem usnąć, jakieś dziwne uczucie niepokoju owładnęło mną bardzo silnie. Wreszcie zapadłem w głęboki, niespokojny sen.

I zacząłem śnić... Śniło mi się, że leżę w łóżku, w tym samym łóżku, w którym faktycznie spałem. Stało ono jednak w innym zupełnie pokoju, bogato przybranym bronią i skórą dzikich zwierząt. Najbardziej interesujące było to, iż dokładnie zdawałem sobie sprawę, że akcja rozgrywa się w roku 1566.

Nagle otworzyły się szeroko drzwi prowadzące do mego pokoju. Zerwałem się z łóżka. W drzwiach stali 3 zamaskowani mężczyźni. Obejrzałem się instyktownie, w poszukiwaniu jakiejś broni, nie zdążyłbym bowiem zerwać karabeli z przeciwległej ściany. Zauważyłem, że koło łóżka stoj parasol z ciężką złotą rączką, w kształcie wielkiego dziobu jastrzębia. Schwyciłem parasol i w tej chwili trzech bandycj runęli na mnie.

Z nieludzką siłą zacząłem zadawać ciosy parasolem na prawo i lewo. Usły

szaniem krzyki, jęki, ujrzałem krew. Mój atak był tak szybki, że napastnicy nie zdążyli się przed nim zabezpieczyć. Białem w zaciętrzewieniu, na oślepie, biłem ciątkie, bez przerwy. I wreszcie trzech drabów rzuciło się do ucieczki.

Wyczerpany, znużony, upadłem na łóżko.

— Niezwykły sen — rzekł Ryen, przejęty.

— Proszę zaczekać. Jeszcze nie skończyłem. Kiedy tak leżałem, wyczerpany walką, dosłyszałem nagle, jak znów, po woli częły otwierać się drzwi. Czyżby mordercy wracali z powrotem? Pochwyliłem ciałem zakrwawiony parasol... Ale w drzwiach ujrzałem nie morderców, lecz swego rodzzonego brata. Chciałem mu opowiedzieć o napadzie, gdy ku swemu przerażeniu, brat podniósł rękę, w której błyszczał sztylet. Spokojnie wycelował i rzucił go we mnie. Krzyknąłem i... obudziłem się.

Następnej nocy sen powtórzył się z całą dokładnością. Umyslnie pozostaliśmy w zajeździe, by powtórzyć ten eksperyment — trzy noce z rzędu śniła mi się ta sama historia, a czwartej nocy przyśniła się ona memu przyjacielowi, który tym razem postanowił przespąć się w cudownym łóżku. Czyż to nie nadzwyczajne?

— Dobrze, ale czegoż to dowodzi? — zapytał sceptyk.

— W tej chwili panom wyjaśnię. Sen ten zainteresował mnie tak bardzo. że

po powrocie do Londynu, dokładnie prześledziłem historię Szkocji z okresu roku 1566. Po długich skrętnych poszukiwaniach w historii starożytnych rodów szkockich, zdołałem wpaść na właściwy ślad. Było to w czasie panowania królowej Elżbiety. W miejscu gdzie znajduje się obecnie oberża, w której przesłaniem ów sen, wznosił się niegdyś zamek sir Thomasa Apley'a, sir Apley został pewnej nocy zamordowany. Schwytano 3 morderców, lecz ci przysięgali, że nie dokonali zabójstwa. Wprawdzie mieli ten zamiar, ale zostali zmuszeni do ucieczki. Nie uwierzono im i stracono ich. A brat Thomasa Apley'a, sir Erik Apley, odziedziczył tytuł i majątek.

Przez kilka minut siedzieliśmy nieporuszeni.

— A więc widzicie panowie — mówił dalej profesor Dutford — Nie wolno lekceważyć snów. Teraz się pan przekonał, że sen ma dziwny związek z rzeczywistością?

— Nie! — odparł uśmiechając się sceptyk.

— Jakto? Jeszcze nie? — zawołaliśmy wszyscy razem.

— Właśnie — odparł sceptyk — Pan mój przecież, że to działo się w roku 1566?

— Tak...
— A więc stwierdzam, że w roku 1566 nie znano jeszcze... parasoli.

Tłum B.

Jak wyglądają Uniwersytety amerykańskie?

WOLNE OD WIELOWIEKOWYCH TRADYCYJ WYŻSZYCH UCZELNI EUROPEJSKICH IDĄ SWĄ WŁASNĄ DROGĄ. — STUDENT W AMERYCE NIE POSIADA PREROGATYW AUTONOMJI AKADEMICKIEJ. — NIEZLICZONA ILOŚĆ WYDZIAŁÓW DAJE MOŻNOŚĆ POSTĘPU W KAŻDYM KIERUNKU.

Nowy Jork, w lipcu.

(.) Wiemy wszyscy że istnieją doktorzy medycyny, filozofii, prawa, chemii, matematyki. Ale nikt nie słyszał nic o doktorze gospodarstwa domowego.

Nie słyszał o tem nikt, kto nie mieszkał w Ameryce i nie zna wyższych uczelni amerykańskich.

Uniwersytety po tamtej stronie oceanu zupełnie niepodobne są do naszych uniwersytetów, zarówno przez sposób nauki, jakobież dobór przedmiotów nauczania. To co nam się wydaje śmieszne i dziwne, tam jest zupełnie naturalne i posiada praktyczne zastosowanie.

W Europie człowiek, kończąc średnią szkołę, wstępuje na uniwersytet, rzecz można, automatycznie. Czasami zdaje się jakiś konkursowy egzamin, w wypadku zbyt wielkiego napływu, słuchaczy, ale nie zdarzyło się jeszcze, by kogoś nie przyjęto na wyższą uczelnię prosto dlatego, że się tak nie podobało senatowi tej uczelni. A w Ameryce sprawy te są na porządku dziennym. Tam każdy ryzykuje, że jego matura zostanie odrzucona i nikt nie jest obowiązany tłumaczyć się, dla czego się tak stało.

Prosto nie przyjęto go i basta.

W Europie przyzwyczajono się do tego, że istnieje jakaś oficjalna reglamentacja, która ustanawia stały, jednolity w każdym państwie, porządek życia uniwersyteckiego. W Stanach Zjednoczonych każdy uniwersytet żyje

swym własnym życiem,

zupełnie niepodobnym do życia sąsiedniego uniwersytetu. Ale w uniwersytetach amerykańskich i to we wszystkich bez wyjątku, istnieją jednakowe prawa dla studentów, prawa mocno ograniczające uczącą się młodzież i nie dające jej takiej swobody, jakiej dają uniwersytety europejskie.

Czyż może student europejski wyobrazić sobie, że w sali wykładowej ma on swoje stałe miejsce, którego mu nie wolno zmieniać?

I jeśli miejsce to jest puste, nawet w wypadku, gdy student jest obecny, lecz siedzi na innej ławce, profesor zapisuje go jako nieobecnego, co ostatecznie ma poważny wpływ na przebieg jego studiów, albowiem niezjawienie się na wykład przez trzy razy z przyczyn niesprawiedliwych, grozi niemal wydaleniem z uniwersytetu, a w każdym razie stwarza kolosalne trudności przy otrzymaniu dyplomu.

W Ameryce, młodzieniec z mieszczańskiej rodziny, a nawet ze sfer robotniczych, o ile rodzice jego dość zarabiają, zmuszony jest prosto przez rodziców do uczęszczania na uniwersytet. Jest tam nawet tradycja, aby dzieci z pokolenia w pokolenie studiowały bezwzględnie w tym samym uniwersytecie. W ten sposób, w znanym uniwersytecie Harvard uczą się obecnie młodzieńcy, których przodkowie od 18. wieku uczęszczali do tego samego uniwersytetu w Harvard.

I nie tylko rodzice zmuszają do wyższych studiów, zmusza również opinia społeczeństwa.

Zdawałoby się, że tam dyplom nikogo nie interesuje i zasadniczo nie

ma żadnego znaczenia w karierze człowieka.

Ale dyplom pozwala już zaliczyć się jego posiadaczowi do arystokracji.

I dlatego niemal wszyscy rodzice zdobywają się na heroiczny wysiłek, by umożliwić swym dzieciom wyższe studia, zdobywają się na to nawet najbiedniejsi robotnicy, którzy pracują w dzień i w nocy, byleby tylko syn ich został doktorem jednego z licznych wydziałów uniwersyteckich.

Dyscyplina na uniwersytetach amerykańskich jest bardzo surowa. Najwyższą nagrodą dla dobrego ucznia jest zwolnienie go od obowiązku uczęszczania na wykłady. O akademickiej autonomji niema tam nikt najmniejszego pojęcia. Władza rektorów i dziekanów jest nieograniczona we wszystkich wypadkach.

Hasłem studentem jest: „dobrze

pobawić się w ciągu studiów uniwersyteckich“.

Tańce, zabawy i sport — oto zajęcie w wolnych chwilach. O polityce nikt nie myśli — daleko ważniejszą sprawą jest, czy ten lub tamten uniwersytet zwycięży w meczu piłki nożnej. Tym zwycięstwem będzie się pysznił rektor, będą się pysznić profesorowie i studenci.

A czyż można sobie wyobrazić, co studjuje się na uniwersytetach amerykańskich? Czy można sobie wyobrazić tę niezliczoną ilość wydziałów, po za temi, które mamy na uniwersytetach europejskich? Wydziałów relnicznych, muzycznych, artystycznych, lotniczych, radiowych, domowego gospodarstwa itd. itd.? I na wszystkich wydziałach studjuje się poważnie i zyskuje dyplomy, doktorów ta-

„GAZETA PORANNA“ w STANISŁAWOWIE.

Tajemnicza śmierć w pociągu.

MORDERSTWO, SAMOBÓJSTWO CZY NIESZCZĘŚLIWY WYPADEK? — BRAK GOTÓW KI. — DOCHODZENIA.

Stanisławów, w lipcu.

Dziś w nocy znalezione zostały na torze kolejowym między budkami na przestrzeni Jezupol—Dubowce zwłoki nieznanego mężczyzny. Ciało oddalone było od głowy o przeszło 3 m.

Natychmiast wdrożone dochodzenia ustaliły, że nieszczęśliwy jest Stanisławowianinem, który od pewnego czasu mieszka we Lwowie. Jest to niejaki Hessel, byłby właścicielem piekarni.

Powód śmierci nie został dotychczas ustalony. Morliwe jest morder-

stwo, gdyż wedle krążących wiadomości, zmarły miał posiadać przy sobie

gotówkę w kwocie 3000 dolarów, a znaleziono jedynie 30 zł. Prawdopodobny jest również i nieszczęśliwy wypadek, który mógł mieć miejsce w ten sposób, że nieszczęśliwy wypadł z wagonu tak nieszczęśliwie, iż wpadł pod koła pociągu, który mu odciął głowę. Niewykluczone jest również samobójstwo.

Dochodzenia są w toku; wykazują one niewątpliwie rzeczywistą przyczynę tragicznej śmierci.

Wielki pożar w Krupsku.

CAŁA PRAWIE WIEŚ POSZŁA Z DYMEM.

Stanisławów, w lipcu.

Wczoraj wybuchł ogień w stajni na strychu Iwana Popyka w Krupsku w powiecie żydaczowskim. — Wskutek bardzo silnego wiatru ogień momentalnie przeniósł się na przyległe zabudowania i w jednej prawie chwili cała wieś stanęła w ogniu.

Mieszkańcy z całym poświęceniem się usiłowali ratować swój dobytek, nie na wiele jednak to się

zdało. Po paru bowiem chwilach już cała wieś stanęła w ogniu, a wkrótce już czasie spłonęło przeszło 64 zabudowań gospodarczych.

Kilkanaście osób, które usiłowaly ratować zabudowania, zostały ciężko poparzone i w groźnym stanie odwiezione do szpitala.

Szkoda ustalona została na kwotę przeszło 250.000 zł. — Jak wykazały dochodzenia, winę ognia ponosi nieostrożność.

Znowu poważna katastrofa samochodowa.

Stanisławów, w lipcu.

Wczoraj na drodze między Rohatnem a Pukowem samochód osobowy, będący własnością inżyniera Adama Piotrowskiego, dyrektora cukrowni w Chodorowie, a prowadzony przez szofera Stefana Galeckiego, najechał na wóz gospodarczy Grzegorza Włodyki.

Wskutek wielkiej siły uderzenia wóz się przewrócił, a jadące nim osoby zostały ciężko poranione. I tak Katarzyna Włodyka została ciężko

raną w oba ramiona, oraz doznała wstrząsu mózgu. Jadąca również na wozie Marja Kuzij doznała poważnego pokaleczenia oka, oraz obu kolan. Z pasażerów autka osobowego ranieni zostali żona właściciela Irena Piotrowska, która doznała złamania łopatki, oraz kuzynka jego Jadwiga Wojtanowska, która doznała pokaleczenia całej twarzy. Po licza prowadzi dochodzenia celem ustalenia, kto ponosi winę wypadku.

kich specjalności, z których tu, w Europie śmiano się do rozpuku.

Tam się z tego nie śmieją. I wyprzedzają starą Europę pod wszystkimi względami.

Ettingera BALSAM na ODCISKI

usuwa radykalnie bez bólu uperczywe nagniotki i zgrubiałe naskórki.

Skład i wyrób

Apteka M. Ettingera
Lwów, plac Gołuchowski

Licytacja sławnej galerii obrazów.

Sprzedane arcydzieła uzyskały bardzo wysokie ceny.

Londyn, w lipcu.

(=) Onegdaj odbyła się licytacja sławnej kolekcji obrazów hrabiego Yarborough, oczekiwana z wielkim zainteresowaniem. Hrabia Yarborough, syn znanego zbieracza arcydzieł sztuki i sam wybitny kolekcjoner, znalazł się obecnie wskutek nieszczęśliwych spekulacji giełdowych w tak przykrem położeniu finansowym, że zdecydował się na sprzedaż swej sławnej galerii.

Wśród zbioru tego znajdowały się dwa portrety królewskie: Henryka VIII. i Edwarda V. Drugi obraz przedstawiający Edwarda jako dziecko, odziane w suknię jedwabną, pendzla Holbeina, został sprzedany za 9500 gwinej. Portret Henryka VIII (również przypisywany Holbeinowi), będący jednak prawdopodobnie tylko doskonałą kopją, uzyskał 1100 gwinej. Obraz Turnera, przedstawiający francuskie święto ludowe, przyniósł 8600 gwinej, portret Karola VI, pendzla van Dycka, został sprzedany za 480 gwinej, portret Tycjana uzyskał 4400 gwinej, portret męski Rafaela 2000 gwinej, „Narodzenie Pańskie“ Adrijana Renbrandta 3200 gwinej, itd.

Kradzieże w bibl. uniwersyteckiej.

Grac, w lipcu.

(=) W ciągu ostatniego roku zniesiono z biblioteki uniwersyteckiej w Gracu

9 bardzo wartościowych książek. Wśród nich znajdowała się kronika węgierska Turoczego z r. 1488. — Wszczęto w tej sprawie gorliwe poszukiwania, które obecnie zostały uwieńczone pomyślnym skutkiem. Mianowicie okazało się, że kradzież dokonał urzędnik tej biblioteki, dr. Ulbrich. Książki owe częścią sprzedał on prywatnym bibliofilom, częścią pewnemu antykwaryjuszowi lipkiemu. Dr. Ulbrich przyznał się do winy, a jako motywy podał

fatalne stosunki materialne, w których się rzekomo znajdował. Należy dodać, że podczas rewizji znaleziono w jego mieszkaniu książeczkę kasy oszczędności, opiewającą na 11 tysięcy szylingów, którą naturalnie skonfiskowano.

W kołach inteligencji tutejszej wykrycie tych kradzieży oraz ich sprawcy wywołało bardzo przykre wrażenie.

POPIERAJCIE TOWARZYSTWO OPIEKI NAD ZWIERZĘTAMI! ZAPISUJCIE SIĘ NA CZŁONKÓW, ABY ULZYĆ DOLI ZWIERZĘCEJ!

WIADOMOŚCI SPORTOWE GAZETY PORANNEJ

Nr. 154

Dodatek tygodniowy do Nr. 8925 z dnia 21. lipca 1929.
pod redakcją Narcyza Süßermanna.

Na marginesie międzypaństwowych zawodów.

WIARCEJ WIARY W WŁASNE SIŁY! — PROGRAM JESIENNY. — LEKKOATLETYKA POLSKA OPIERA SIĘ NA PEWNYCH PODSTAWACH.

Lwów, 20. lipca.

Zawody międzypaństwowe Polska—Rumunja wykazały, że Lwów wbrew pesymistycznej opinii, stał przecież na publiczność lekkoatletyczną, tylko... trzeba ją faktycznie czemś uraczyć. I w tem właśnie tkwi sęk. Skąd bowiem wziąć odpowiednie siły, skąd numery atrakcyjne, by rozanizować i zachęcić widownię? Nad problemem tym radzono i mówiono już wiele, nie udało go się jednak rozwiązać, gdyż pierwszą przesłanką urzeczywistnienia go jest właśnie doborowy program, na który o własnych siłach nie można się zdobyć. Mimo to jednak uważamy, że przy dobrej chęci i przedsiębiorczości nawet przy tych siłach, które mi dysponujemy dałyby się uzyskać lepsze rezultaty, gdyby tylko do sprawy przystępowano z większym zapalem, entuzjazmem i wiarą. Ostatecznie nie muszą być zaraz tysiące. Zacząć trzeba od małego, a stopniowo wszystko się znajdzie. Dobrze ułożony i odpowiednio podany program zwabi napewno pewną liczbę zainteresowanych, z czasem będzie ona wzrastać, aż dojdziemy do minimum, umożliwią jącego większe skoki. By dało się to urzeczywistnić, potrzeba jednak dobrej woli, a przede wszystkim współpracy wszystkich bez wyjątku czynników. Potrzeba bezwzględnej wiary w możliwość regeneracji sportu lekkoatletycznego na terenie Lwowa, a dalej bardziej sprężystego ujmowania organizowanych imprez. Prawie po każdym lokalnych zawodach spotykamy się z narzekaniami na złą organizację. Z chwilą, gdy stanęliśmy jednak przed ciężkim zadaniem, gdy przyszło zdać egzamin przed obcymi, okazało się, że jakoś doskonale dajemy sobie radę. Organizacja zawodów była bez zarzutu, a jeśli zaszyły pewne niedociągnięcia, to nie z winy czynników lwowskich. Już z okazji mistrzostw lekkoatletycznych mieliśmy sposobność wystąpić przeciw dziwnej inercji przy urządzaniu zawodów lekkoatletycznych. Bierność ta wpływa ujemnie na zawodników i odbija się fatalnie na frekwencji widzów. Chcielibyśmy zatem, by zawody z Rumunją były faktycznie punktem przelomowym. By powołane czynniki rozwinięły większą inicjatywę, a przedewszystkiem, by uwiaryliły w własne siły. Publiczność lwowska chętnie poprze każdą pracę, gdy przekona się, że na podłożu jej tkwi faktycznie głębszy cel.

*

Lwowski Związek lekko-atletyczny

ny zachęcony powodzeniem zawodów międzypaństwowych, organizuje w sezonie jesiennym zawody międzyokreślone Lwów—Warszawa oraz ewentualnie Lwów—Górny Śląsk. Wyłonił się również projekt zawodów Lwów (Miasto)—Lwów (Podokreślone). Impreza ta odbyłaby się w Przemyślu i miałaby na oku przede wszystkim cele propagandowe. Poza tem należałoby wejść w kontakt z miastami siedmiogrodzkimi, tembardziej, że w czasie zawodów międzypaństwowych przedstawiciel Głuj wyraził chęć rozegrania meczu lekkoatletycznego Głuj—Lwów. Sezon jesienny powiniem nam przynieść każdego tygodnia zawody, przyozem chę-

nie powitalibyśmy mecze międzyklubowe, mające zawsze szczególny wabik i posmak atrakcyjności. Należałoby również reaktywować tylekroć ponawianą próbę urządzania w czasie zawodów piłkarskich biegów zwykłych względnie sztafetowych. Był czas, kiedy tego rodzaju rzeczy się udawały, a miały nawet u publiczności wielkie wzięcie.

*

Międzypaństwowe zawody Polska—Rumunja sprowadziły do Lwowa, z małymi wyjątkami, prawie całe elite naszej lekkoatletyki. Pozwoliły one nam zorientować się z grubsza w stojących obecnie do dyspozycji siłach i szansach w spotkaniach międzyna-

Pierwsze gry drugiej kolejki.

WARTA—POLONJA I RUCH—WISŁA.

Lwów, 20. lipca.

W dniu jutrzejszym następuje równocześnie z zamknięciem pierwszej kolejki, również inauguracja drugiej serii gier o mistrzostwo Polski.

W poczet pierwszej serii zapisać należy zawody Czarnych z Warszawianką, natomiast Polonja i Warta oraz Wisła i Ruch rozegrają już mecze rewanżowe. Wylosowane na dzień jutrzejszy spotkanie 1 F. C.—Ruch, zaliczające się jeszcze do gier wiosennych, przelożone zostało na później.

Wątpić należy, czy Polonji warszawskiej uda się rozpocząć drugą kolejkę pod lepszymi auspiciami, Warta znajduje się dzisiaj w zbyt dobrej formie, by dać sobie uszczknąć choćby jeden punkt. Inna rzecz, że właśnie Poznania-

cy niejednokrotnie już zawodził i w „najpewniejszych“ wypadkach wracali na domowe pielesze pokieraszowani. W zasadzie jednak liczyć się należy ze zwycięstwem Warty, która w pierwszej kolejce wygrała 3 : 1.

W Krakowie gościć będzie Ruch. Drużyna śląska i tym razem szła utartym torem. Po nieoczekiwanych sukcesach nastąpiło „programowe“ załamanie i od dwóch tygodni jesteśmy świadkami porażek Ruchu na własnym boisku.

Trudno przypuszczać, by Wisła pozwoliła Ruchowi powetować sobie ostatnie straty, tembardziej gdy gra toczy się na boisku krakowskim. Wprawdzie mistrz Ligi przechodzi również pewne wahanja formy, jednak na pokonanie Ruchu powinno mu starczyć sił.

Reprezentantki Polski w walce z paniami Austrii.

Lwów, 20. lipca

Reprezentacja lekkoatletyczna Polski na meczu z Austrią (28 lipca w Królewskiej Hucie) wystąpi w następującym składzie:

60 mtr.: Breuerówna, Freiwaldówna; 100 mtr.: Breuerówna, Czajówna; 200 mtr.: Czajówna, Orłowska; 800 mtr.: Orłowska, Kilosówna; 80 mtr. przez płotki: Freiwaldówna, Schabińska; Sztafeta 4x100 mtr.: Breuerówna, Lubecka, Czajówna, Freiwaldówna; Skok w dal: Lubecka, Breuerówna; w wyż: Krajewska, Janowska; dysk.: Kobielska, Jasna; kulą: Lawinówna, Jasna; oszczep: Lonka, Jasna.

Skład ten wykazuje znaczne luki

gdyż Konopacka-Matuszewska nie może startować z powodu choroby, a Hulanicka i Sadkowska odmówiły udziału w reprezentacji z powodu przemęczenia.

Możliwe jest jednak, że szeregi reprezentacji zasili zawodniczka, której udział zapewniłby nam zwycięstwo — Walaszewiczówna (Sokol z Ameryki). Walaszewiczówna jest podobno jeszcze obywatelką polską. Gdyby się to okazało prawdą, zostanie ona zgłoszona do P. Z. L. A. przez Grażynę.

Walaszewiczówna ma takie wyniki jak 60 mtr.: 7.8, 100 mtr. 12.5, 200 mtr. 25.4, skok w dal 5.40. Startowałaby ona w tych punktach i sztafecie.

rodowych. Pierwsze miejsce pod tym względem należy się bezspornie Petkiewiczowi. Nie jest on wprawdzie obok Nurmiego i Ritoli trzecim z rzędu biegaczem świata — jak chcą niektóre pisma — niemniej jednak reprezentuje najlepszą klasę i startując, ma wszędzie szanse zajęcia jednego z czołowych, czy nawet czołowego miejsca. Należy się spodziewać, że obecność Petkiewicza wpłynie też dodatnio na narybek, że dzięki niemu objawi się większe zainteresowanie dla biegów długodystansowych.

Po Petkiewiczem na pierwszym miejscu wymienilibyśmy naszych skoczków w dal. Osiągana przez Sikorakiego i nieobecny niestety w Lwowie Nowaka odległość siedmiu metrów wystarcza, by na boiskach europejskich odegrać poważniejszą rolę. Dystans siedmiometrowy jest bowiem tą miarą, która uprawnia do startowania w wielkiej konkurencji. Wynik Sikorskiego uzyskany w bardzo złych warunkach (przeciwny wiatr) pozwala wierzyć, że zdoła on się na obecnym poziomie utrzymać. Na trzecim miejscu postawić należy Heljasza. Do niedawna jeszcze rzuty ponad trzynaście metrów należały do rzadkości. Dziś głównie dzięki Niemcom dysponującym kilkoma miotaczami przekraczającymi regularnie 15 metrów, dystans 14 metrów jest tylko „wystarczającym“. Heljasz należy jednak na szczęście do zawodników, którzy nie powiedzieli ostatniego słowa. Poprawia on się z tygodnia na tydzień, to też mamy uzasadnione nadzieje, że wkrótce nawet zagranicą zacznie się z nim poważnie liczyć. Również w biegu przez płotki na 110 mtr. dojrzuje nam doskonały owoc. Jest nim Trojanowski. Styl jego jest dziś już bez zarzutu, a gdy uda mu się powiększyć szybkość, to i w tej dziedzinie nie będziemy mieli powodów do wstydu. Trudno w końcu nie wspomnieć o Kostrzewskim, jednym z najsympatyczniejszych naszych sportowców, który padł ofiarą krótkowzrocznej polityki klubowej, nakazującej mu rozdrabniać swe wielkie siły w najnieodpowiedniejszych konkurencjach. Spodziewać się należy, że Kostrzewski powie wreszcie „weto“, gdyż są wypadki, w których kończyć się musi nawet najdalej posunięta dyscyplina i ambicja klubowa.

Najbardziej pociesającym objawem jest jednak fakt, że na zawodnikach powyższych lista bynajmniej się nie zamyka. Tuż, tuż za nimi kryje już falanga nowych, młodych sił, zdających pewnie i ambitnie ku celowi. Rezerwoar wciąż zwiększającego się narybku jest też najlepszą rękojmią trwałości i postępu naszych lekkoatletycznych sukcesów.

N. S.

Atrakcyjne spotkanie na boisku Czarnych

WARSZAWIANKA—CZARNI I UKRAINA — CZARNI.

Lwów, 20. lipca.

Jutrzejsze zowody Warszawianka — Czarni zamykają pierwszą serję rogrzywek o mistrzostwo Lig. Mają one dla obydwu rywali pierwszorzędne znaczenie ze względu na sytuację, która wykrystalizowała się w ostatnich czasach. Zdobyte dwóch punktów wysunęłyby drużynę lwowską na czwarte miejsce, odpowiadające naogół formie wykazanej w ciągu sezonu, klęska równałaby się na tomiast zbliżeniu się do grupy stanowiącej drugą część tabeli. Podobnie ma się sprawa z Warszawianką, z tą może różniąc, że przegrana wciąłaby ją w obręb strefy „zagrożonej“, ponieważ na koncie miałyby aż czternaście straconych punktów.

Zawody jutrzejsze, jednak nawet bez tego pieprzyka atrakcyjności musiałyby wzbudzić wielkie zainteresowanie ze względu na partnerów, dających gwarancję ciekawej emocjonującej walki. Warszawianka podobno jak Czarni sprawiła fachowcom w roku bieżącym niejedną niespodziankę, uzyskując w rezultacie lepszą pozycję, aniżeli się spodziewano. Zwycięstwa nad faworytami sprawiły, iż każdorazowy występ miał postać sensacji. Tak też było ubiegłej niedzieli w Warszawie, co prawda z wynikiem ujemnym dla gospodarzy. Warszawianka prowadząc bowiem w drugiej połowie 3:1 oddała pewne zwycięstwo Garbarni (w stos. 4:3). Cechą Warszawianki jest olbrzymia ambicja, werwa i zapal. Są to zalety wielkiej Zawieści mogą jednak, gdy Warszawianka natrafia na przeciwnika, operującego podobnymi środkami,

jednak systematyczniej i spokojniej. Przeciwnikiem tego rodzaju są właśnie Czarni, o ile znajdują się w pełnej formie. Na szybkość potrafią odpowiedzieć jeszcze lepszym tempem, na ambicję nie mniejszym zapalem, na werwę celową kombinacyjną grą, niweczącą siły obrony strony przeciwnej. Czy drużyna po lekkim kryzysie powróciła już do formy, o tem przekonamy się jutro. Remisowa gra z ŁKS-em pozwala przypuszczać, że Czarni jednak odzyskują stopniowo swą bitność, tyczy to się szczególnie Nastuki, który grał lepiej niż w ostatnich dwóch tygodniach.

Porównując poszczególne linje dojdziemy do przekonania, że teoretycznie były są równorzędne. Na lepszą obronę Czarnych odpowiedzieć może Warszawianka bramkarzem Domańskim, któremu Drapała stanowczo nie dorównuje. W pomocy sprawa ma się inaczej. Tutaj pewnie plus zapisujemy na korzyść Czarnych, pod warunkiem, że zaprzestaną eksperymentów i drugą linję pozostawią w składzie w którym występowała od początku. Punkt ciężkości spoczywać będzie w napadach. Napastnicy Warsza-

wiank należą do typu niebezpiecznych, nigdy się nie wie skąd i jak dostaną się do bramki. Czarni grają systematyczniej, jednak ostatnio, nie zawsze celowo. Od formy napastników zależeć zatem będzie, której z drużyn przypadnie zwycięstwo.

W każdym razie liczymy się z bardzo interesującą grą, której nie zabraknie emocjonujących momentów. Zawody rozpoczynają się punktualnie o 17.30 na boisku Czarnych. Przedprzedaż odbywa się w sklepie p. Koniewicza przy ul. Bałtowskiej oraz w aptece dra Stenzla.

Zawody ligowe poprzedzi niemniej ciekawy mecz Czarni IB — Ukraina. Ukraina należy obecnie do rewelacji kl. A. Stojąc tuż, tuż u progu przepaści, zdołała się na nadzwyczajny wysiłek i w drugiej turze nadrobiła całkowicie straty i to nawet z wielkim plusem bramkowym. Sportowcy lwowscy nie mając sposobności zapoznać się bliżej z dzielną tą drużyną, która cieszy się zresztą opinią najbardziej fair grającego zespołu, nie omieszkają zapewne stawić się wcześniej na boisku Czarnych, by być świadkiem również interesującego przedmechu.

Kto bronić będzie barw Polski w Budapeszcie.

Lwów, 20. lipca.

Czwartego sierpnia odbędzie się w Budapeszcie pierwszy międzypaństwowy mecz lekkoatletyczny Polska—Węgry. Polski Związek Lekkoatletyczny ustalił następujący skład naszej reprezentacji:

100 mtr.: Szeniajch, Czysz; 400 mtr. Gniew, Piechocki; 800 mtr.; Kostniewski, Zuber; 1500 mtr.: Petkiewicz; 5000 mtr.: Petkiewicz, Kusociński (Sawaryn); sztafeta 4x200 mtr.: Szeniajch Gniew, Piechocki, Czysz; 100 mtr. przez płotki: Kostrzewski; skok w dal: Sikorski, Nowak; w wyż: Lokajski, Banaszkiewicz; tyczka: Adamczak, Wieczorek; dysk: Baran, Górski; oszczep: Smakulski, Buchała.

28 lipca o godz. 6 po poł. w Parku Sobieskiego odbędzie się nadto eliminacja między Jaworskim, Malanowskim, Mędrzyckim, Porysiem i Kusocińskim, celem wyłonienia drugiego

drugiego reprezentanta na 1500 mtr. Tegoż dnia rozegrany zostanie bieg 1000 mtr. przez płotki między Cejzikiem i Maszewskim; jeżeli zwycięzca osiągnie 59 sek. wówczas wejdzie w skład reprezentacji, w przeciwnym wypadku startować będzie na 400 mtr. płotki obok Kostrzewskiego i Trojanowski.

Kusociński rozpoczął już treningi, tak, że na 4 sierpnia powinien być już w formie; gdyby jego noga ciągle jeszcze nie odzyskała wówczas na 5 klm. startować będzie Sawaryn.

Zawody odbędą się jednego dnia, z czem musiano się liczyć przy układaniu reprezentacji. Osłabienie 400 m. tłumaczy się rezerwowaniem Kostrzewskiego i Żubra na 800 mtr.

Udział Adamczyka i Węzorka jest jeszcze niepewny, gdyż niewiadomo jeszcze czy Węgrzy się zgodzą na skok o tyczce.

Konkurs zegarowy.

Lwów, 20. lipca.

Konkurs zegarowy odczuwa bardzo silnie obecną kandydaturę. Zainteresowanie jest minimalne, to też zastanawialiśmy się poważnie, czy nie zrezygnować z dalszej akcji w tym kierunku. W rezultacie doszliśmy do przekonania, że należy jeszcze jakiś czas spróbować, być może, że rozpoczynająca się druga serja rogrzywek ligowych, doda zwolennikom piłkarstwa bodźców i zachęci ich do intensywniejszego zainteresowania się klubami.

Bilans ubiegłego tygodnia przedstawia się bardzo smutno. 10 zł. na rzecz Pogoni i Czarnych oraz 10 zł. na rzecz Pogoni — oto owoc siedmiodniowej zbiórki.

*

P. St. Ikawy składa na wezwanie p. Norberta Justa 10 zł. na zegar boiskowy dla Ł. K. S. Pogoni; równocześnie wzywa do wzięcia udziału pp.:

Mariana Jankowskiego,
Karola Jankowskiego,
Karola Chomickiego i
Franciszka Jankowskiego.

*

P. Leopold Jarko składa na wezwanie WP. Haliny Szybowej kwotę 10 zł. na zegary boiskowe dla klubów Pogoni i Czarni i wzywa do dalszych składek w dowolnej wysokości pp.:

dra Norberta Michalewicza,
Antoniego Mazura,
Michała Drzewickiego,
Józefa Katza,
Włodzimierza Szachkiewicza i
Karola Jankowskiego.

Międzymiastowy bieg kolarski. Kraków-Lwów (325 km).

PRACA ORGANIZACYJNA DOBIEGA KOŃCA. — LISTA ZGŁOSZEŃ. — DZIŚ START W KRAKOWIE. — NA GRODY. — JUTRO PRZYJMIEMY ZWYCIĘZCÓW.

Lwów, 20 lipca.

W jednym z poprzednich numerów poinformowaliśmy już naszych Czytelników o szczegółach tego niezwykle trudnego biegu. Organizatorowie (Lwow. Tow. Kol. i Mot.) nie szczędzą trudu, by bieg wypadł jak najlepiej pod względem sportowym i technicznym. Jeszcze w dniu wczorajszym wyjechała do Krakowa komisja organizacyjna, by przygotować noclegi dla zawodników, punkty kontrolne i odżywcze wzdłuż całej trasy, liczącej około 330 klm.

Lwów będą reprezentować: Fröss I. Jakób (Pogoni), zeszłoroczny zwycięzca tego najdłuższego jednoetapo-

wego biegu w Polsce, następnie Tropaczyński K. i Kostrzewski F. (L. T. K. i M.), Kiesel E. i Feder (Hasmonea), post. Babiarz i Kusinski, Seńkowski St. (Pogoni), Peszko M. (R. K. S.) i Hubel Z. (L. T. K.).

Z zawodników zamiejscowych zgłosili się dotąd: Stefański, Krawczyk i Przys (A. K. S. Warszawa), Gronczewski i Śliwiński (Warsz. T. C.), Kłosowicz (T. Z. S. Łódź), Sierpiński (Ł. K. S. Łódź), Duda, Żak i Jakubiec z Krakowa, Kukiela i Polaczek z Sosnowca, Ligoń z Katowic, Zacharko (Polonia Przemysł) i Danieł Z. (Revera Stanisławów). Brak jedynie zgłoszeń dobrych jeźdźców Lwowa: Igna-

łowicza, Kiczka i Serbeńskiego z „Pogoni“. Ogółem jest dotąd zgłoszonych 25 zawodników.

Trudno w tym roku przewidzieć zwycięzcę z powodu wyrównanej klasy czołowych zawodników i silnej konkurencji. Start odbędzie się w dniu dzisiejszym w Krakowie z mostu podgórnego o godz. 7 wieczór. Czas zwycięzcy będzie tym razem gorczy z powodu jazdy nocą, to też przybycia pierwszego zawodnika do mety przy ul. Marszałkowskiej należy się spodziewać w niedzielę około godz. 10 rano. W razie deszczu zawodnicy przy będą z opóźnieniem.

Kupiectwo lwowskie, instytucje i prywatne osoby w zrozumieniu znaczenia sportu i wysiłku zawodników ofiarowały szereg cennych nagród honorowych, tak, że oprócz nagród organizatora (15 żetonów), zawodnicy otrzymają 32 nagród hon. Nagrody ofiarowali: prez. m. Krakowa Rolle, gen. Wróblewski, E. Adamowski, kpt. Z. P. T. K. Choczner, red. „Wieku Nowego“, Lw. Okr. Zw. Kol., pp. Comi, Just, firmy: Maraton, J. Rosenman, Peugeot, Kustanowicz, Scott et Pawłowski, H. Gutterman, J. Scharf, Universal, Violini et Tisser, Chuwen, M. Rosenman, N. Arnold, Wagner et Lang, M. Eichler, Friedfeld, Pilot.

Zwycięzca biegu otrzyma puchar przechodni i mały puchar im. E. Adamowskiego, prezesa L. T. K. i M., żeton, dyplom i nagr. hon. L. O. Z. K.

Ubezpieczenie od wypadków w zawodach sportowych.

Krok godny naśladowania.

Lwów, 20. lipca.

Polski sport, tak wżany dla fizycznego rozwoju naszej młodzieży, wymaga pod każdym względem opieki. Między innymi tyczy się to ochrony przed nieszczęśliwymi wypadkami, którym każdy sportowiec ulec może. Zwłaszcza sport footballowy, tak popularny u nas w kraju, naraża często kroc graczy na wypadki nieszczęśliwe. L. K. S. Pogoni zawarła z Włosem Towarzystwem Ubezpieczeniowym Riunione Adriatica di Sicurtà, Trieste umowę o ubezpieczeniu wszystkich graczy logowej drużyny od wypadków, którymby ulegli podczas rogrzywek i ćwiczeń tychże. Ubezpieczenie to wydatne, bo aż do kwoty zł. 20.000 od osoby, chroni w znakomity sposób poszczególnych graczy.

Zaznaczyć należy, że Towarzystwo Ubezpieczeń Riunione Adriatica di Sicurtà równocześnie przystąpiło do Klubu Sportowego Pogoni w charakterze członka - założyciela i zaliczając wkładkę założycielską, na poczet premii ubezpieczeniowych, ułatwiło przeprowadzenie ubezpieczenia. Powyższe stanowisko światowej instytucji ubezpieczeniowej zasługuje pod każdym względem na uznanie.

O mistrzostwa kl. B.

Boisko L. K. S. Świtez godz. 3-cia popoł. Jutrzenka — Lwówianka; godz. 5.30 Świtez — Sparta, zawody o mistrzostwo kl. B.

Z błagalną prośbą udaje się uboga staruszka lat 67 licząca, kaleka na nogi do serc litościwych państw o udzielenie pomocy doraznej, żeby się mogła ochronić od głodowej śmierci. Datki do Administracji dla „Wiktorki“.

Uczczenie pamięci ś. p. majora Idzikowskiego.

ŻAŁOBNA MANIFESTACJA LWOWA. — REPREZENTACJE WOJSKOWOŚCI I WŁADZ CYWILNYCH. — MODLIŁY ZA DUSZĘ POLEGŁEGO. — HONOROWA ESKADRA LOTNICZA.

Lwów, 20. lipca.

(m) Serdeczny żal, jaki towarzyszył heroicznemu śmierci ś. p. majora Ludwika Idzikowskiego, jako mowej ofiary, złożonej dla chwały Rzeczypospolitej i w imię ekspansji narodu polskiego — znalazł wyraz w licznych, z pietyzmem i uroczystością urządzonych nabożeństwach żałobnych za duszę poległego oficera.

Do manifestacji tych przyłączył się Lwów całym sercem.

KRONIKA

20

LIPCA
Sobota
† Eljasza

REDAKCJA BEZWARUNKOWO MANUSKRYPTÓW NIE ZWRACA.

TEATR WIELKI:

Sobota 20 lipca o godz. 8.15 „M. S. Z. czyli: pamiętaj o mnie”, występ Teatru Qui pro Quo.

Niedziela 21 lipca o godz. 8.15 „M. S. Z. czyli: „Pamiętaj o mnie”, występ Teatru Qui pro Quo.

Poniedziałek 22 lipca o godz. 8.15 „M. S. Z. czyli: „Pamiętaj o mnie”.

*

TEATR MAŁY:

Sobota 21 lipca o godz. 7.30 „Pan Lamberthier”.

Niedziela 21 lipca o godz. 7.30 „Pan Lamberthier”.

Poniedziałek 22 lipca o godz. 7.30 „Pan Lamberthier”.

*

Teatr Mały. „Pan Lamberthier” kapi tałna sztuka Ludwika Verneilla, jak by to do przewidzenia zdobyła wielki sukces artystyczny. Cała prasa podkreśla z uznaniem wybitne walory artystyczne tej sztuki, a zwłaszcza świetną, opracowaną precyzyjnie w najdrobniejszych szczegółach grę Leonji Barwińskiej i Edwarda Żyteckiego, który sztukę przygotował reżysersko z pieczołowitą starannością.

Quil pro Quo. Wczorajsza premiera rewji „M. S. Z.” osiągnęła niebawym sukces. Na widowni rozbrzmiewał bezustanny śmiech. Wszystkie bez wyjątku numery w świetnym wykonaniu całego zespołu na czele z Ordonówną i Zimińską były gorąco ułaskiwane. Kulminacyjnym numerem programu były chóry argentyńskie. Nowa rewja ma zapewnić powodzenie.

*

REPERTUAR KINOTEATRÓW:

APOLLO: Laura de Plante jako „Jedynaczka pułku” i „Genjusz to ja”.

CASINO: z powodu rekonstrukcji zamknięte.

CHIMERA: „Przygody Brygadiera Gerarda”.

COLOSEUM: „Przygody w Expresie” Harry Peel.

FATAMORGANA: „Prezydent”

GRAZYNA: „Mogła wśród lodowców”

KOPERNIK: „Szampan”.

LEW: Carlo Aldini we filmie „Dwa piekielne dni”.

LUNA: „Na żółtych wodach Jang-Tse-Kiang”, oraz „Chór rosyjski”.

MARYSIENKA: „Szampan”.

OAZA: „W płomieniach życia”

PALACE: „Człowiek o błękitnej duszy”.

PAN: „Król Dancingu”.

PASAŻ: „Tunel przestępców”.

POLONJA: „Kobiety na ślizkiej drodze” oraz rosyjski chór baletajkowy.

PROMIEN: „Panika” Harry Peel.

UCIECHA: „Niezwyrodniony Albertini Chaplin bokser”.

Warunki przyjęcia na studia Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie. Kandydaci pragnący wstąpić na I rok studiów mają w terminie do 15

Nabożeństwo żałobne, jakie wczoraj o godz. 9 rano odbyło się w bazylice archikatedralnej, było zarówno oficjalnym uczczeniem dzielnego lotnika polskiego, jak spontanicznym odruchem publiczności, która w akcie tym tłumnie wzięła udział.

Przednią ścianą katedry nad wielkim ołtarzem pokrywał

żałobny kir

z białym krzyżem pośrodku. Przed symbolicznym katafalkiem, ustawionym na czterech orłach, zdobnym w zieleni i światła, straż honorową pełnili podoficerowie pułku lotniczego pod broniami. Mszę św. żałobną odprawił ks. proboszcz Grudzieński. Orkiestra kameralna 40 p. p. odegrała na chórze w czasie nabożeństwa szereg utworów, na zakończenie zaś marsz żałobny Chopina, który spotęgował w kościele skupiony nastrój żałoby, jakim przyjęci byli uczestnicy manifestacji. W oczach wielu osób błyszczały łzy szczerzego wzruszenia.

W nabożeństwie wzięli udział

liczni reprezentanci władz

z wicewojewodą Pileckim w zastępstwie nieobecnego we Lwowie wojew. Góluchockiego na czele. Osobliwie licznie reprezentowana była wojskowość. Przybyli: komendant garnizonu gen. Czuma, wszyscy dowódcy pułków i oddziałów garnizonu lwowskiego, delegacje oficerskie, podoficerskie i żołnierskie wszystkich pułków i od-

ziałów, korpus oficerski i podoficerski 6 pułku lotniczego w komplecie. Obecny też był rotmistrz kawalerji armji estońskiej, Johannes Alia, który przebywa na studiach wojskowych w naszym mieście.

Z przedstawicielami władz cywilnych zjawili się: zast. komisarza nżądu m. Lwowa prof. Obmiński, prezes dyr. poczt Muszoro, starosta lwowski Eckhardt, starosta grodzki Klotz, komend. policji państw. Grabowski, dyr. lasów państw. Kaczkowski, nacz. Urzędu emigracyjnego dr. Wyszyński, konsul czechosłowacki Jirasek, w imieniu torjum okr. szkolnego dr. Mendys, naczelnicy wydziałów Urzędu wojewódzkiego i w. i., dalej przedstawiciele związków i stowarzyszeń: wiceprezes Związku Strzeleckiego i Zw. legjonistów pułk. Baczyński, prezes Sokoła dr. Berowicz, delegacja Zw. Obrońców Lwowa, Związku Hallerczyków i inni.

Po nabożeństwie odśpiewało duchowństwo „Dies irae”, Salve Regina” i inne psalmy żałobne, oraz odmówiono

modlitwę za duszę ś. p. majora Idzikowskiego.

Nad miastem unosiło się podczas nabożeństwa

dziewięć samolotów,

jako honorowa eskadra lotnicza, która oddała reprezentacyjnym lotem hołd poległemu chlubnie oficerowi lotnictwa polskiego.

WARSZ. KAW. BY OLLERA.

Zula Pogorzelska.

Miast pocić się, błogosław los, że masz ANODOR Mediasyl

Kanikuła i Kabaret.

Pomimo że jesteśmy w sezonie ogórkowym w całej pełni to jednak każdy ma pociąg do życia i zabawy, by po całodziennych trudach chcąc uspokoić poszarpane nerwy, szuka rozrywki bodaj na chwilę by dać opust swemu temperamentowi. Oczywiście szukać długo nie potrzeba, bo oto otwierają się przed nim podwoje urzędowej „Alhambry” na placu Targów Wschodnich, oraz kuszący Bar „Warszawa”, które to dwa lokale urzędzone na wzór europejski goszczą codziennie najlepszą elitę towarzyską. Nic zatem dziwnego, że oba te lokale są codziennie przepelnione, albowiem w niczym nie ustępują one największym lokalom rozrywkowym całej Europy. Alhambra i Warszawa to sensacja dla lwowskich koneserów, bo tylko w tych dwóch lokalach można naprawdę przyjemnie spędzić wieczór przy dźwiękach doskonałej orkiestry oraz podziwiać atrakcyjny przebojowy program składający się z silnych artystycznych światowej sławy.

A zatem Hasłem Lwowa jest: w lipcu bawimy się wszyscy w przedudnie urzędowej „Alhambrze” na placu Targów Wschodnich lub w luksusowym Barze kawiarni „Warszawa”.

Zamach samobójczy.

Lwów, 20. lipca.

(—) W dniu wczorajszym usiłował pozbawić się życia Leopold Günzberg, zamieszkały przy ul. Kopernika 1. 15. Wymieniony wypił małą dawkę kwasu solnego. Pogotowie ratunkowe po udzieleniu pierwszej pomocy, pozostawiło Günzberga opiece domowej.

„Na harmonję dla ślepej Minki”. Znana doskonale Publiczności lwowskiej kolporterka i muzykantka „ślepa Minka” znalazła się obecnie w kłopotliwym położeniu mianowicie wskutek mrozu zniszczyła się jej zupełnie jej harmonja jedyne źródło zarobkowania. Koszt nowej harmonji wyniosła co najmniej 100 zł. Wobec tego rozpisujemy składkę na tę biedaczkę, która w całej pełni zasługuje na poparcie. Datki przyjmujcie Administracja „Na harmonję dla niewidomej”.

września wnieść do Rektoratu podanie z następującymi załącznikami: Świadczenie dojrzałości z gimnazjum klasycystycznego lub humanistycznego, metrykę urodzenia, dokument dotyczący stosunku do służby wojskowej, świadectwo moralności w razie przerwy w studiach, przekraczającej 1 rok, własnoręcznie napisany przebieg życia Kandydaci, którzy wniosą podania w terminie wyżej podanym, zgłoszą się osobiście w dniach 16 i 17 września u Jego Magnificencji Pana Rektora w porządku, podanym na tablicy ogłoszeń, poczem poddani zostaną egzaminowi wstępemu. Sekretarz Akademii Medycyny Weterynaryjnej we Lwowie.

Ogłoszenie konkursu. Celem rozdania 12 zasiłków po 130 zł z fundacji im. Stanisława i Albertyny z Baumów małż. Wojciechowskich dla wspierania ubogich wdów i słuchaczy medycyny, a to: 6-ciu zasiłków dla ubogich wdów, a 6-ciu zasiłków dla ubogich słuchaczy medycyny — rozpisuje Magistrat konkurs. Bliższe szczegóły w rozlepionych na murach miasta komunikatach.

Wyjaśnienie. Odnośnie do wczorajszej naszej notatki o wykryciu nadużyć w fabryce broni „Arma” proszą nas o za znaczenie, że sklep myśliwski przy ul. Lindego 9. nie należy do „Army”.

(—) Zderzenie tramwajów. W ulicy Balonowej nastąpiło wczoraj zderzenie dwóch wozów tramwajowych. W czasie zderzenia został silnie potłuczony 18-letni From Naftali Pierwszej pomocy udzieliło rannemu Pogotowie ratunkowe.

(—) Włamanie do „Merkurego”. Ubiegłej nocy nieznanymi sprawcy dokonali włamania do Spółdzielni kredytowej „Merkury” przy ul. Legjonów 29. Sprawcy po rozbiciu biurka skradli kwotę 73 dol. ameryk.

(—) Okradzenie zaczytanego gościa. W pasażu Fellerów zatrzymał się na chwilę Leon Blemmer zamieszkały przy ul. Asnyka 7. w celu przeczytania afiszów. W chwili czytania jakiś nieznaną kieszonkowiec skradł Blemmerowi z kieszonki kamizelki złoty męski zegarek marki „Watch” wraz z złotym łańcuszkiem wart. 200 dol.

(—) Kogo aresztowano. Wczoraj zostali aresztowani: Reimut Wilhelm, lat 30, oraz Gruber Jakób, lat 35, bez zajęć i miejsca zamieszkania, za kradzież pióra do napełniania wartość 100 zł —

Segal Józef za kradzież kieszonkową na szkodę Katarzyny Zajac z Białej pow. Czortków. — Kiselstein Chaim f. Finkelstein, lat 19, zamieszkały w Zamarstynowie za kradzież z włamaniem do mieszkania Wasiuca Marcjana przy ul. Pełczyńskiej 33. — Podberęz Markus, lat 30 kupiec zamieszkały przy ul. Żółkiewskiej 37 oraz Leib Adolf, lat 58, kupiec zamieszkały w hotelu New-York, obaj za zbrodnie oszustwa.

Z kraja.

Katolicki Związek Polek zawiadamia swych członków, że dnia 5 września odbędzie się w Poznaniu Zjazd Kat. Zw. Polek, pod protektoratem ks. prymasa Hlonda. W programie jest też zwiedzenie wystawy, tego żywego obrazu Polski twórczej. Celem wcześniejszego zgłoszenia uczestników, zamówienia kwatery, ulgowych wstępów na wystawę zamysł listę dnia 26 lipca. Do tego dnia sekretariat (ul. Kopernika 16 I p.) przyjmujcie zgłoszenia i udziela informacji. W zjeździe mogą wzięść udział członkowie innych kół organizacji oraz osoby prywatne i zamieszkuje.

Tabakiera dla nosa. Praktykantowi kolejowemu względnie przyszłemu urzędnikowi ruchu kolejowego w Lubieniu wielkim, który dnia 19 b. m. o godz. 9-tej rano pełnił służbę w czerwonej czapce i zachowywał się wobec podróżnych lekceważąco i szyderczo i na wołania i prośby by przystąpił do okna, urządził sobie z podróżnych drwinki, zwraca się na razie tą drogą uwagę, że w przyszłości za takie traktowanie podróżnych zwrócimy się także i do Dyrekcji kolejowej z zażaleniem i protestem, — gdyż tabakiera jest dla nosa a nie nos dla tabakiera. A panu temu życzymy, by zmienił swój zawód na taki, by sobie bezkarnie na takie wybryki pozwalać mógł. Podróżny.

Ze świata.

Ołbrzymi pożar. W Słowaczczyźnie w miejscowości Niżna Slovinka spłonęło około 200 zabudowań. Straty wynoszą kilka milionów koron.

Życie Szekspira w filmie dźwiękowym.

Londyn, w lipcu.

(=) We wrześniu rozpocznie się nowa z wielkich wytwórni angielskich praca nad barwnym filmem dźwiękowym pod tytułem „Życie Szekspira“. Film będzie sporządzony równocześnie w trzech językach: angielskim, francuskim i niemieckim. Koszta wykonania tego filmu mają być bardzo znaczne.

GIEŁDY.

Bilans handlowy za czerwiec.

Warszawa, 19. lipca. (ab) Według tymczasowych obliczeń Gł. Urzędu statystycznego bilans handlowy za czerwiec br. przedstawia się następująco: Przywieziono towarów wartości 271,746.000 zł., wywieziono zaś towarów wartości 237,893.000 zł. Bierne saldo bilansu handlowego w czerwcu wynosi 33,853.000 zł. W porównaniu do poprzedniego miesiąca nastąpiło zmniejszenie wartości przywozu o 486.000 zł., wywóz zaś zwiększył się w porównaniu do miesiąca maja pod względem wartości o 11,041.000 zł.

GIEŁDA LWOWSKA.

Lwów, 19. lipca.

Na giełdzie akcyjnej zasób. Tendencja utrzymana, usposobienie spokojne.

Na giełdzie zbożowej transakcje w życie. Tendencja na ogół utrzymana, usposobienie spokojne.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) 4-prc. premijowa pożyczka inwestycyjna 108½, 5-prc. pożyczka dolarowa (dolarówka) 62 i pół, 5-prc. pożyczka konwersyjna 45, 6-prc. pożyczka dolarowa z r. 1920/21, 7-prc. pożyczka stabilizacyjna 92, 10-prc. pożyczka kolejowa 102 i pół, 8-prc. Listy zast. Bku Gosp. Kraj. 94, 8-prc. Listy zast. Bku Rolnego 94, 8-prc. Obligacje Bku Gosp. Kraj. 94.

Waluty i dewizy: Belgja 123.63, Londyn 43.15, Paryż 34.89, Praga 26.32, Włochy 45.54.

Warszawa, 19. lipca. (Tel. G. P.) Bank Polski 165¼, Bank Zw. Sp. Zar. 78 i pół, Siła i Światło 125 i pół, Lilpop 81 3/4, Modrzewów 24 i pół, Ostrowiec 80, Parowozowy 25, Starachowice 26 3/4, Mirków 130.

FEJLETON „GAZ. POR.“ z 21. VII 1929

WHITE I ADAMS: 48

TAJEMNICA RAD JOWULKANU

Przełożył ST. KULIŃSKI

Zwolna oczy nasze przyzwyczaiły się do ciemności i mogliśmy rozróżnić poszczególne postacie fok, w ogromnej masie zapelniających grocie i w przerażeniu wydających ogłuszający wrzask. Między nami a stadem znajdował się blok skalny, na który wyskoczył Perdosa, by rozzejrzeć się w sytuacji. Handy Salomon wywijął ramionami, wskazując na fokę i coś krzycząc, czego wśród hałasu nie można było zrozumieć.

Wrzesczeliśmy wszyscy, lecz żaden nie słyszał drugiego. Oblicze Perdosa wyrażało pasję. Nagle olbrzymi samiec rzucił się naprzód, by uciec obok nas, a całe stado ruszyło za nim. Gdyśmy przepuścili przewodnika, nikt nie zdołałby się oprzeć na-

Z życia prowincji.

Kronika kołomyjska.

(Od naszego korespondenta.)

Kołomyja, w lipcu.

Dziesięciolecie swego istnienia obcho dzi uroczyste 49 p. p. w Kołomyji w niedzielę 21 b. m.

Zmiana nazw niemieckich. Wskutek polecenia Min. spraw wewnętrznych tut. Rada miejska uchwaliła zmienić nazwy przedmieść Kołomyji w następujący sposób: Marjahlf na Marjówka, Baginsberg na Bągińszczyzna, Rosenheck na Różanówka i Fleeberg na Przedmieście św. Jana.

Utonął podczas pławienia koni. W Bałkach pow. Kołomyjskiego utonął podczas pławienia koni w rzeczutce Czer-

niawie fornał w majątku p. M. Agopowicza, Andrzej Gaska, przyczem utonął również dwa konie. Winę wypadku ma ponieść zarządca folwarku, Odudowicz, który mimo wstrącania się Gaski, kazał mu pławić konie w niebezpiecznym miejscu.

Niefortunny strzelec. W Peczeniżynie postrzelił się z pistoletu 15-letni parobczak, Wasyl Kopylciov. Pistolet wypadł sam podczas schodzenia Kopylciowa po drabinie. Ofiarę własnej nieostrożności przewieziono do szpitala pow. w Kołomyji

Życie gospodarcze.

Egipt, Austria i Japonia na Targach Wschodnich.

OFICJALNY UDZIAŁ ZAGRANICY W IX. TARGACH WSCHODNICH.

Lwów, 20. lipca.

Izba Egipsko-Polska w Kairze donosi, że do udziału w zbiorowej grupie wystawców egipskich mającej wystąpić na tegorocznych Targach Wschodnich we Lwowie, udało się jej pozyskać tamtejsze Ministerstwo Rolnictwa, które na wspólnym stoisku przedstawi próbki z plantacji rządowych bawełny, ryżu, i innych eksportowych płodów rolniczych Egiptu.

Zjednoczenie Austriackich hodowców nasion siewnych przy Austr. Tow. Gosp. Rolnego i Leśnego, pragnąc nadal utrzymać kontakt z polskim handlem płodów rolniczych, nawiązany podczas dwóch już z kolei przedwiosennych targów nasiennych urządzonych w roku ubiegłym, bieżącym staraniem Targów Wschodnich, postanowiło w dziale nasiennictwa IX Targów Wschodnich wystąpić ze zbiorową kolekcją nasion zbożowych i pastewnych z hodowlanych plantacji swych członków. Do udziału w grupie tej rzylacza się również Austriacka Izba Handlowa i Państwowa stacja doświadczalna dla hodowli roślin i badania nasion. Na specjalnie w tym celu zwołanym zebraniu prezydyjalem Zjednoczenia, uchwalono ponadto zorganizować wspólnie z innymi rolniczymi stowarzyszeniami, zbiorową wycieczkę producentów i kupców rolniczych na Targi Wschodnie do Lwowa i odnieść się do fabry-

kantów maszyn rolniczych i przyborów ogrodniczych z wezwaniem do obesłania tegorocznej kampanji Targów Wschodnich. Dyrektor Zjednoczenia Inż. Rossok będzie przez cały czas kampanji zastępować wystawców kolektywnej grupy na siennej jako uzupełnionych ich delegat.

Wedle wiadomości nadeszłych z Polskiego Poselstwa w Tokio, w związku z zorganizowaniem oficjalnej grupy zbiorowej japońskich eksponatów na IX Targach Wschodnich, Federację Japońskich Izb Handlowo-Przemysłowych, z której ramienia jej pełnomocnik i delegat w za kresie działu wystawowo-propagandowego na Europę p. Nakamura objął kierownictwo nad ekspozycją tej grupy, reprezentowaną będzie na Targach ponadto Dr. Matsuichro Takaynagi, genr. sekr. Izby Handlowo-Przemysłowej w Osaka, posia dający dużą znajomość spraw gospodarczych w Osaka, Koby i Nogoya. Inni członkowie projektowanej wycieczki do Polski, oraz liczba ich, zostanie ustalona później. W każdym razie jako przewodniczący jej, odwiedzi również Targi br. Togo, członek Izby Panów, dyr. Japońskiego Tow. Radiotelegraficznego i dyr. Tow. Japońsko-Polskiego w Tokio, nader życzliwie dla spraw polskich usposobiony. Zdaniem poselstwa, pobyt delegatów japońskich stanowić będzie wysoce korzystny moment do zaciśnienia tych węzłów gospodarczych, które dziś już łączą Polskę z Japonją.

GIEŁDA LONDYŃSKA.

Londyn, 19. lipca. (Tel. G. P.) Nowy Jork 4.85.01, Holandia 120.83, Francja 123.83, Belgja 34.90¼, Włochy 92.75, Niemcy 20.35 3/8, Szwajcaria 25.22, Hisz-

panja 3.32, Danja 18.20 7/8, Szwecja 18.09 5/8, Norwegja 18.20 3/8, Portugalia 108.12, Helsingfors 192.95, Praga 163.93, Budapeszt 27.83 i pół, Belgrad 27.60, Sofja 6.71, uhunja 818.25, Ateny 375.12 i pół, Wiedeń 34.46, Warszawa 43.26

porowi olbrzymiej masy ciężkich cielsk.

Thrackles powalił owego samea-przewodnika i stado cofnęło się z rykiem.

Wówczas nadbiegli Pulz i murzyn, którzy znudzwszy się wawtowaniem rzucili stanowisko. Pulz i Handy Salomon próbowali porozumieć się na niego, co mu się jednak nie udało. Stał się niezdecydowanym Perdosa, wciąż stojący na skale, zapalił papierosa. Thrackles, oparty na maczudze, gapił się na fokę. Murzyn stał nieco w tyle. Teraz Thrackles podszedł do Pulza i Salomona, krzycząc coś, czego ci nie zrozumieli. Potem schylił się, podjął wielki kamień i rzucił go w skłębioną masę zwierząt. Natychmiast pojęli go towarzysze. Grad kamieniami posypał się na fokę, które pozęły ryczeć jeszcze głośniej i trwożniej, lecz nie odważyły się na atak. Jeden tylko samiec rzucił się naprzód i padł pod ciosami maczugi. Reszta stłoczona ryczała przeraźliwie, w ten tylko sposób reagując na gęste rzuty kamieni.

Nagle Handy Salomon skulił się i

z rykiem, który zapanował nad ogólnym hałasem, skoczył w sam środek stada. Widziałem jak zwierzęta zbiły się jeszcze ciaśniej — widziałem jak jego maczuga świszcząc w powietrzu raz po raz spadała na okrągłe lby — potem nagle czarna masa poruszyła się i runęła na nas.

Rozpoczęła się walka o życie.

Każdy z nas wiedział, że będzie zgubiony, o ile da się powalić, gdyż fokę choć walczą niechętnie, posiadają jednak straszną broń w swem uzębieniu. Przytem zwierzęta oszalały z trwogi. Znaleźliśmy się pośród ruchliwej, pracy naprzód masy ciała. Nie pozostało nam nic innego, jak naoslep walić maczugami z siłą i szybkością, jaką rozwija się tylko w rozpaczliwej walce o życie.

Wyglądało to niby upiorny sen. Jak walka z potworną, tysiącglową hydrą. Foki były niemal nie do zwalczania. Nie wiedzieliśmy, czy nasze straszliwe ciosy trafiały, czy raniły i zabijały, ponieważ coraz to nowe głowy wyłaniały się koło nas. Wciąż zagrożeni niebezpieczeństwem zgniecenia

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych, 19. lipca. (Tel. G. P.) Paryż 20.37, Londyn 25.22 trzy czwarte, Nowy Jork 5.20, Belgja 72.25, Włochy 27.19 i pół, Hiszpanja 75.70, Holandia 208.70, Berlin 123.90, Wiedeń 73.22, Sztokholm 139.40, Oslo 138.27 i pół, Kopenhaga 138.52 i pół, Sofja 3.75 i pół, Warszawa 58.30, Buda peszt 90.63 i pół, Białogród 9.12 3/4, Ateny 6.72 i pół, Konstantynopol 2.51, Bukareszt 3.08 i pół, Helsingfors 13.07 i pół, Buenos Aires 218.12 i pół.

GIEŁDA PARYSKA.

Paryż, 19. lipca. (Tel. G. P.) Londyn 123.82, Nowy Jork 25.73, Belgja 354.75, Hiszpanja 371.50, Włochy 133.50, Szwajcaria 491, Danja 680, Holandia 1024.50, Norwegja 680.25, Szwecja 684.25, Praga 75.70, umunja 15.15, Niemcy 608.25, Wiedeń 359.

GIEŁDA WIEDENSKA.

Wiedeń, 19. lipca. (Tel. G. P.) Amsterdam 284.40, Belgrad 12.93, Berlin 168.63, Bruksela 98.53, Budapeszt 123.55, Bukareszt 419 5/8, Kopenhaga 188.80, Londyn 34.39, Madryt 103.05, Medjolan 37.08, Nowy Jork 708.85, Oslo 188.83, Paryż 27.75, Praga 20.67, Sofja 51.15, Sztokholm 190.40, Warszawa 73, Zurych 136.30, Amerykańskie 705.90, Niemieckie 168.68, Francuskie 27.84, Włoskie 37.34, Jugosłowiańskie 12.42, Polskie 75, Węgierskie 123.43, Szwajcarskie 136.42, Angielskie 34.3, Bank Malopolski 13, Bodenkredit 100.20, Kredit anstalt 53, Kompas 15.80, Laenderbank 26.25, Merkurj 20, Kolej poln. 1080 Austr. kol. państw. 32.90, Kolej pol. 8.85, Browary 0.05, Berg u. Hutten 887, Rima 113.50, Skoda 36.90, Siersza 13.80, Fanto 4.7, Karpaty 8, Galicja 46.25.

OBROTY PRYWATNE.

Lwów, 20. lipca

Tendencja niezmienną. Obrót ożywiony.

WALUTY: Dolary ameryk. 8.87 50—8.88.00, dolary kanad. 8.80 00—8.81 00, korony czeskie 0.26 75—0.26.00, szylingi austr. 125.00—125.50, leje 0.05 00—0.05.25, franki franc. 0.34 50—0.34.75, franki szwajcarskie 171.50—172.00, funty szterlingi 43.20—43.50, czerwienice sow. 120.00—120.50

ZŁOTO: 20 koron 36.20.00—36.60.00, 20 frankow 34.20.00—34.50.00, 20 marek 41.25—41.80, 10 rubli 46.00—46.00.

SREBRO: Kor. austr. 0.62.90—0.63.00, 5 kor austr. 3.25.00—3.35.00, flor. austr. 1.65—1.67, ruble rosyjskie 2.60—2.70, kopiejki za rubel 1.30—1.35.

Uwaga. Przy dolarach za 1—3 placę 1/4 gr mniej.

Kącik radjowy.

PROGRAM AUDYCJI RADJOWYCH.

Niedziela, 21. lipca 1929.

Warszawa 1411 15.00 Koncert płyt gramof. 17.00 Koncert popularny. Orkiestra Filharmonji Warsz., Miecz. Fliedbaum (skrzypce), Ignacy Rosenbaum (akomp.) i in. W programie: Moniuszko, Czajkowski, Noskowski, Zarzycki, Smetana, Dworzak, 20.30 Transm. koncertu

zaczynaliśmy potykać się i ustępować.

Niewiem, jak długo walka trwała, wiem tylko, że wydawało mi się, jakby upływały godziny. Ramiona ciężżyły mi jak ołów, pot strugą zalewał oczy, piersi dyszały ciężko. Kirzyknąłem, poczuwszy w kolanie ostrą, piekącą ból — i omal nie upadłem. Jednak musiałem za wszelką cenę utrzymać się na nogach, gdyż upaść w tę kłębiącą się i napierającą masę — znaczyło śmierć. Nagle przypomniałem sobie, że za pasem mam rewolwer!

Wytrwałem ciężką broń systemu Colta i wszystkie naboje wystukiłem w ciżbę fok.

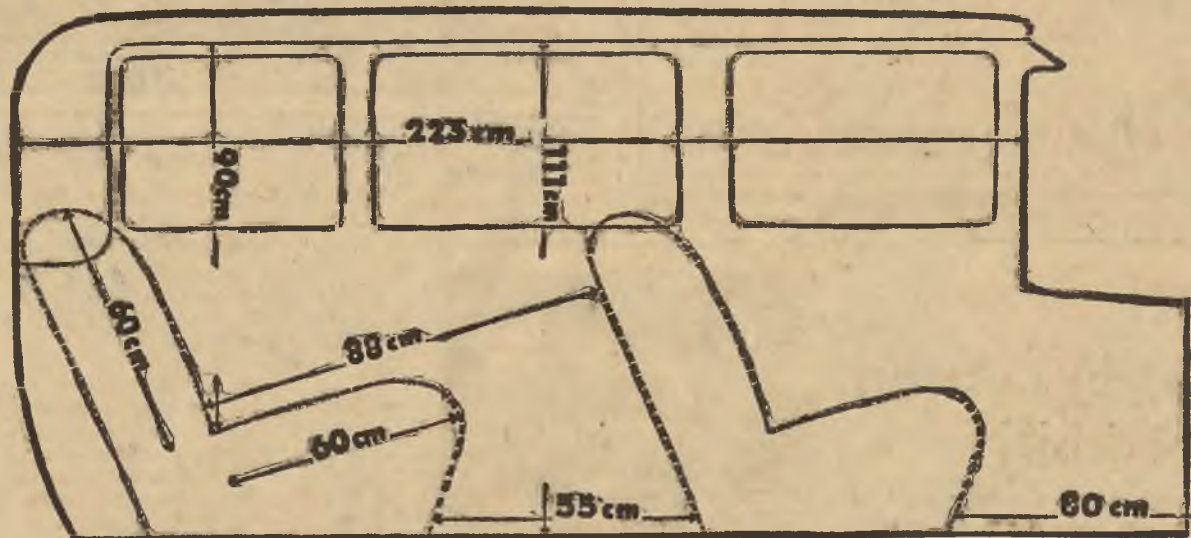
I oto nagle stado cofnęło się. Niewiem, czy to błysk i huk strzału przeraził je, czy też ustąpiły pod ciosami Perdosa, rażącego je z flanki, czy wreszcie zatrzymał je piętrzący się zwal trupów — dość, że niespodzianie odzyskaliśmy swobodę ruchów.

U. G. N.

z Doliny Szwajcarskiej. 22.45 Muzyka taneczna z dancingu „Oaza”.
Kraków 312 17.00 Transm. z Warszawy. 20.30 Koncert wieczorny. Egon Patri (fort.), Franciszka Platówna (sopran), Włodz. Ornicki (akomp.). W programie Bach, Scarlatti, Gluck, Mozart, Meyerber, Beethoven, Janacek, Schubert i in. 22.45 Transm. z Warszawy.
Poznań 334 17.00 Płyty gramf. 19.00 Koncert popołudniowy. 20.30 Transm. z Krakowa, 20.30 Muzyka taneczna
Katowice 408 17.00 Transm. z Warszawy. 20.30 Transm. z Krakowa. 22.45 Transmisja z Warszawy.
Wilno 385 17.00 i 20.30 Transmisja z Warszawy.
Wrocław 253 15 35 Transmisja ze stadionu wrocławskiego. Mistrzostwa lekko atletyczne Niemiec. 19.40 Koncert wokalny. 24.00 Muzyka taneczna.
Królewiec 276 16 00 Koncert popoł. 20 00 „Czar piosnki ulicznej”. Koncert orkiestry. 22.30 Muzyka taneczna.
Kopenhaga 279 Kalundborg 1153 20.00 Wieczór Rubinsteina 21.45 Nowa muzyka lekka. 23.00 Muzyka taneczna.
Brno 341 16.30 Koncert z Pragi. 19.00 Muzyka lekka 22.20 Koncert z Trencańskich Cieplic via Praga.
Sztuttgart 360 19.45 Koncert kompozycji Maksa Regera. 21.45 Wesoly wieczór ludowy. 23.30 Muzyka taneczna z Baden-Baden.
Hamburg 372 20.00 Koncert muzyki północnej. 22.00 Próby transmisji z parowca transatlantycznego „Bremen”. V-ty dzień podróży. Koncert i komunikaty z okrętu.
Berlin 418 19 00 Płyty gramof. (Uwertury i pieśni.) 20 30 Wesoly wieczór.
Sztokholm 436 Motala 1348 19.45 Muzyka popularna. 20.45 Koncert wokalny. 21.40 Muzyka taneczna.
Rzym 441 21.00 „Lucja z Lammermooru”, opera Donizettiego.
Langenberg 473 20.00 „Wolny strzelec”, opera Webera
Medjolan 501 20.30 „Rycerskość wiesniacza”, opera Mascagniego.
Wiedeń 516 19.55 „Wjelki bluff”, sztuka Freda Hellera i A. Schützla. Następnie lekki koncert wieczorny.

ŻADEN SAMOCHÓD W TEJ CENIE NIE JEST TAK OBSZERNYM I WYGODNYM

JAK PLYMOUTH!

Pięć osób siedzi w nim wygodnie. Wsiadanie jest łatwe, gdyż drzwi są szerokie. Siedząc w Plymouth'cie można wyciągnąć nogi, siedzenia Plymouth'a są tak miękkie, głębokie i wygodne jak fotele klubowe. Ale o tem należy przekonać się osobiście! Prosimy zawiadzać telefonicznie przedstawiciela Chrysler'a. Nieobowiązująca próba samochodu Plymouth sprawi ma przyjemność. Próba wykaże komfort Plymouth'a — jego doskonałość techniczną — moc silnika o „srebrnej głowicy” — pewność hydraulicznych hamulców o szczękach rozpierających w szczelnie zamkniętych bębnach i wspaniałe resorowanie.

A potem prosimy poinformować się o dogodnych warunkach płatności, które umożliwią nabyć Plymouth'a przy szczupłych środkach pieniężnych.

Niektóre wymiary 4-drzwiowego Sedanu Plymouth

- 138 cm pomiędzy tylnymi oknami
- 122 cm szerokość tylnych siedzeń
- 70 cm szerokość przednich drzwi
- 69 cm szerokość tylnych drzwi

T. SKOLIMOWSKI I DR. T. SULIMIRSKI, LWÓW, UL. ROMANOWICZA 1
 Chrysler Motors Detroit Michigan

OGŁOSZENIA.

PENSJONATY I LETNISKA
 10 groszy za wyraz.

KUŹNICA (Hel) u rybaka 77 są woine pokoje. 5677-3

DJETETYCZNO-KLIMATYCZNE Sanatorium Dra Domańskiego. Uwzględnienie hydroterapii chorób kobiecych. Góry — las — rzeka. — Choroby płuc nie wykluczone. Olechowce, poczta Sanok. 5325-4

PENSJONAT „Irena” w Topolnicy na linii Sambor-Sianki pod dawnym zarządem poleca pokoje z wykwalifikowanym utrzymaniem od 15. czerwca. Rzeka, stacja, lekarz w miejscu. Zgłoszenia pensjonat „Irena”, Strzyżki-Topolnica 4289-7

MIESZKANIA, SKLEPY.
 10 groszy za wyraz

Kawalerski apartament,
 słoneczny wykwienny (umeblowany) pokój dwie nyzki, garderobka, łazienka, balkon, przedpokój, światło elektryczne do wynajęcia od 1-go Piaskowa l. 15.

POKÓJ umeblowany poszukiwany możliwie z łazienką. Zgłoszenia Linja Lotnicza, Jagiellońska 20. 5744

POKOJU parterowego na biuro poszukuje. Także podnajmę na trzy godziny południowe Požadany telefon. Listy „Cegła” Administracja. 5745

POSAZY POSZUKIWANE.
 3 grosze za wyraz.

SPRZEDAWCÓW automobili mających odpowiednie stosunki we Lwowie i na prowincji poszukuje wielka firma sa-

EMERYTOWANY kapitan W. P. lat 35, energiczny i sumienny, poszukuje posady w prywatnym przedsiębiorstwie kierownika, sekretarza lub podobnej Łaskawe zgłoszenia do Administracji Gazety porannej pod „Emeryt wojskowy”. 5734-3

STARSZE bezdzietne małżeństwo zupełnie godne zaufania poszukuje miejsca za dozorców do kamienicy, fabryki lub t. p. Pierwszorzędne referencje. Warunki skromne. Zgłoszenia do Adm. pod „Godni zaufania”. 4550-3

KUPNO I SPRZEDAŻ.
 12 groszy za wyraz.

NAJTANIEJ koldry, koce, materace, poduszki, prześcieradła, poszewki, sienniki poleca **KAZ. SKIBIŃSKI** Lwów, Kopernika 4. Tel. 51-10. tylko naprzeciw Szkowrona. Pensjonatom i zakładom 10% opustu.

FORTEPIANY uczni „Bösendorfera” i inne z powodu wakacji tania sprzedam — pośpiech wskazany. Kopernika 26 Skleniarski. 5698-3

PARCELE BUDOWLANE, jakoteż wille gotowe do sprzedania. Wiadomość: Towarzystwo Terenowe, ul. Grochowaska. 5574-4

DWUPIĘTROWEJ pół kamienicy z komfortem w śródmieściu z wolną dwoma dużymi pokojami z kuchnią, nadającą się na biuro za 6.000 dol. wprost od właściciela do sprzedania. Listy pod Pośrednictwo wykluczone. 5735

FORTEPIANY, pianina wszelkiego rodzaju kupuję — płacę najwięcej. Kopernika 26, Skleniarski. 5743-2

Słoje i Aparaty
 oryg. „Wecka”

Wyłączna sprzedaż wyrobów artystycznych z własnej fabryki fajansów „Pacyków”. Największy wybór porcelany i kryształów po najniższych cenach, poleca najstarsza firma

Kazimierz Lewicki
 Lwów, pl. Marjacki 10, Tel. 59-15.

KUPIĘ zaraz tylko okazjnie fortepian marki „Ehrbara”, „Schweighofera”, „Fritza”, „Döra”, „Wirtha” najchętniej „Bösendorfera”. Podać cenę Administracji „Gazety Porannej”, pod „Powrót”. 5742-2

SAMOCHODY nzwane różnych marek limuzyny i otwarte w każdej cenie okazjnie do nabycia we firmie „Studebaker”, Akademicka 5 tel. 53-53. 5746-3

RÓŻNE DONIESIENIA.
 10 groszy za wyraz

PRZECIWIW włamaniu kraty żelazne ruchome, kasetki stołowe od zł. 13,20, Rentschner, Legionów 37. 5103-3

W RUMUNJI
 żadna posiadłość z fundus instructus w pobliżu dużego miasta uniwersyteckiego Nowo-Rumunji do sprzedania, ewentualna zamiana na nieruchomość zagranicą. Na żądanie uzyskać można pożyczkę hipoteczną. Pośrednicy zostaną wynagrodzeni. Zgłoszenia sub: „Geiegenhojt W. E. 1649” do Rudolf Mosse, Wien I Seilerstätte 2.

Ważne dla: Słuchawka, która umożliwia usłyszenie wszelkich szmerów i odgłosów wewnątrz maszyny, nieuchwytnych dla samego ucha. Słuchawka „AKUSTO” jest niezbędnym przyrządem dla wszystkich posiadaczy silników wszelkiego rodzaju, jak Diesla, turbin, maszyn parowych, dla samochodów, pomp i t. p. Do badania pęknięcia rur wodociągowych. — Cena ze składu w Krakowie złotych 40. — Generalne przedstawicielstwo na Polskę:

AKUSTO **ALFRED EISINGER** **KRAKÓW**
ul. Studencka 2.
Rejonowe zastępstwa do oddania

Inserujecie w Gazecie Porannej

Urząd Wojewódzki Tarnopolski
Dyrekcja Robót Publicznych
Do L. DRP./IV—2728 ex 1929.

Ohwieszczenie przetargu.

Urząd Wojewódzki Dyrekcja Robót Publicznych w Tarnopolu ogłasza niniejszym licytacyjną sprzedaż dwu samochodów osobowych:

- 1) marki Benz,
- 2) marki Laurin-Klement.

Publiczny przetarg powyższych samochodów odbędzie się w gmachu Urzędu Wojewódzkiego w Tarnopolu, ul. Mickiewicza 26, w biurze Oddziału drogowego Dyrekcji Robót Publicznych w dniu 25. lipca 1929 o godz. 12-tej.

Reflektanci winni złożyć przed terminem licytacji wadium w wysokości 5 proc. sumy szacunkowej samochodu.

Przeznaczone na sprzedaż samochody można oglądać codziennie od godz. 8—12 po poprzednim zgłoszeniu się w biurze Referatu samochodowego, ul. Mickiewicza 26./II. p.

Za Wojewodę:
Dyrektor Robót Publicznych
wz. (—) Inż. Artymowski,
5449-2

Gdyby Lukullus żył dzisiaj

na stole jego pojawiłyby się jako przysmak pierwszorzędnego śledzie norweskich (Kippered Herrings) przyprawione w sposób nowy a smakosze pod niebiosa wychwalają śledzie północy, zaś gospodyni nie ma żadnego kłopotu z przyprawą, gdyż głowa, ogon, ości są usunięte i wprost z puszki przełożyć je można na talerz.

L.11739/29. Tarnopol, dnia 16 lipca 1929.

Obwieszczenie.

Podaje się do powszechnej wiadomości, że tegoroczny

Jarmark św. Anny

odbędzie się na placu Sobieskiego i trwać będzie od dnia 26-go lipca do dnia 8-go sierpnia w.ł. O przydział miejsc na targowisku zwracać się należy ustnie lub pisemnie do miejskiego biura targowego, drzwi Nr. 17.

Wskazane jest wczesne rezerwowanie miejsc.

MAGISTRAT.

Humor.

FATALNE ZDARZENIE W KOMITECIE KONKURSU PIĘKNOŚCI.

— Panowie, to jest rasowa kobieta! Trzeba po nią zaraz

zatelefonować! — Tam do diabła. Myśmy oglądały jej fotografię do góry nogami.

CENY OGŁOSZEŃ:
Za wiersz 1-szpaltowy milimetry (szer. 30 mm.) ogłoszenia zwykłe za tekstem 15 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) nadesłane 40 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) po kronice 45 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w tekście (kronika, repertuar) 55 gr., za

wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) w artykułach 100 gr., za wiersz 1-szpalt. milimetry (szer. 60 mm.) na pierwszej stronie 70 gr., drobne ogłoszenia za słowo 10 gr., kupno i sprzedaż za słowo 12 gr., matrymonialne, korespondencje i prywatne za słowo 12 gr., dla potrzebujących pracy lub posady 3 gr. Ogłoszenia drobne przyjmujemy tylko za

gotówkę. Cała strona ogłoszeniowa 300 zł., cała strona tekstowa 600 zł., cała strona pod nagłówkiem (1-sza) 700 zł. Ogłoszenia zamiejscowe 30 proc. droższe. Za ogłoszenia w miejscu zastrzeżonym, ogłoszenia osobno stojące i bez numeru doliczamy 25 proc. Odpowiedzialności za terminowy druk nie przyjmujemy. — Uwaga:

Kolumny ogłoszeniowe są podzielone na 8 lamów (szpalt), tekstowe na 4 lamy (szpalty).
PRENUMERATA MIEŚCIECZNA:
Z dostawą na miejsce lub przesyłką pocztową . . . . . zł. 6.50
Bez dostawy . . . . . zł. 6.—
Za granicę . . . . . zł. 9.—